

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Kateřina RONČKOVÁ

**SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA OBCE
DOLNÍ LUTYNĚ**

(regionálně - geografická studie)

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.

Olomouc 2010

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením doc. RNDr. Zdeňka Szczyrby, Ph.D. a také, že jsem uvedla veškerou použitou literaturu a zdroje v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 18. dubna 2010

.....

Podpis

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu doc. RNDr. Zdeňku Szczyrbovi, Ph.D. za poskytování rad a pomoci při zpracování bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina RONČKOVÁ**

Studijní program: **B1301 Geografie**

Studijní obory: **Geografie**

Historie

Název tématu: **Socioekonomická charakteristika obce Dolní Lutyně
(regionálně - geografická studie)**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je zpracovat socioekonomickou charakteristiku obce Dolní Lutyně v širším regionálním kontextu a interakcích. Pro tento účel bude nejdříve zpracována jak historicko-geografická analýza, tak aktuální analýza územně-rozvojových charakteristik a podkladů. Zvláštní důraz bude kladen na rozvojový potenciál obce, která v nedávné minulosti měla statut střediskové obce. Navržená struktura práce: 1. Úvod, cíle a metody práce 2. Rešerše literatury místního regionu a regionálně geografické literatury 3. Základní geografická charakteristika obce (se zaměřením na historii a přírodní podmínky) 4. Obyvatelstvo, místní hospodářství, veřejný život ad. - vývoj v čase (s důrazem na změny po roce 1989) 5. Analýza základních rozvojových dokumentů - územní plán aj. 5.1 Geografická interpretace rozvojového potenciálu obce 6. Závěr, diskuse k výsledkům. Bakalářská práce (BP) bude zpracována v těchto kontrolovaných etapách: bod 2 zadání: do 31. 10. 2009 bod 4 zadání: do 31. 12. 2009 bod 5,6 zadání: do 31. 3. 2010 zpracování textu BP: leden-duben 2010 Rozsah grafických prací: dle potřeb zadání (mapy, grafy, tabulky, příp. fotodokumentace) Rozsah průvodní zprávy: 40-50 stran vlastního textu + BP v elektronické podobě

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Rozsah pracovní zprávy: 10 000 - 12 000 slov
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. Geografická a vlastivědná literatura vztahující se k obci Dolní Lutyně a blízkého okolí
2. Statistické publikace k území vymezeném zadáním BP
3. Literatura hodnotící obecně proces transformace českého hospodářství a společnosti po roce 1989

Vedoucí bakalářské práce: **Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **23. června 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2010**

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

dne

OBSAH

1 ÚVOD	7
2 CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ	8
3 HISTORICKO – SPRÁVNÍ CHARAKTERISTIKA	12
3.1 Historický vývoj	13
3.2 Územní vývoj	16
4 PŘÍRODNÍ POMĚRY	19
4.1 Reliéf	19
4.2 Klimatologie a hydrologie	21
4.3 Ochrana přírody	22
5 OBYVATELSTVO	24
5.1 Vývoj počtu obyvatel	24
5.2 Pohyb obyvatelstva	26
5.3 Struktura obyvatelstva	28
5.3.1 Podle věku a pohlaví	28
5.3.2 Podle národnosti a náboženství	30
5.3.3 Podle vzdělání a ekonomické aktivity	32
5.4 Dojíždka za prací	34
6 HOSPODÁŘSTVÍ	37
6.1 Zemědělství	37
6.2 Průmysl	38
6.3 Doprava	39
6.4 Služby	40
6.4.1 Veřejné služby	40
6.4.2 Komerční služby a veřejný život v obci	41
7 ROZVOJ OBCE	44
7.1 Územní plán	44
7.2 Rozvojová studia obce	45
7.3 SWOT analýza	46
8 ZÁVĚR	49
9 SUMMARY	51
10 LITERATURA A ZDROJE	52
10.1 Literatura	52
10.2 Internetové zdroje	53
11 SEZNAM PŘÍLOH	56

1 ÚVOD

Bakalářská práce je souhrnem informací o socioekonomické charakteristice obce Dolní Lutyně. Obec se nachází v severovýchodní části České republiky v Moravskoslezském kraji na dvou katastrálních územích – Dolní Lutyně a Věřňovice. Obec je poměrně bohatá na přírodní památky a také na svou historii. První počátky obce nejsou dostatečně prozkoumány vzhledem k nedostatku písemných zdrojů. Období středověku a vývoj obce je již ale dobře znám, když vesnice patřila k rybníkářským oblastem kraje. Právě díky rybníkům a řece Olši přetrvala do dnešních dní řada pověr vztahujících se k vodě. Mezi ty nejznámější patřila pověra o vodníkovi: *„Kdysi dávno vhazovali hospodáři do řeky Olše něco z jídla štedrovečerní večeře, kdyby tak neučinili, tehdy by vodník z hněvu a zlosti trhal břehy a potopil vesnici.“* Novější dějiny byly ve znamení měnících se států, ke kterým obec postupně patřila a od roku 1945 se trvale stala součástí České republiky. Dolní Lutyně si po celé 20. století udržela venkovský ráz, přesto je ale jiná než typická venkovská obec. Je to především z důvodu její polohy v urbanizovaném prostředí Karvinska a celého Moravskoslezského kraje, díky čemuž má jiné podmínky a možnosti svého rozvoje než typická venkovská obec.

Téma bakalářské práce bylo zvoleno především kvůli zájmu autorky práce o dané území. Pozitivum práce je v rozšíření informací o obci Dolní Lutyně z hlediska struktury obyvatel, charakteristice hospodářství a přírodního potenciálu, který se k socioekonomické charakteristice váže.

2 CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem bakalářské práce je socioekonomická charakteristika obce Dolní Lutyně na základě dostupných statistických dat, regionálně geografické literatury a literatury místního regionu. Regionálně geografická literatura byla zaměřena na rozvoj obce, její marketing a management. Aby se obec stala úspěšnou a vyhledávanou lokalitou pro bydlení, musí zlepšovat svůj management, marketing i samotnou kvalitu života. V obcích před rokem 1989 byly silné regionální rozdíly, tyto disparity přetrvávají dodnes (HOLEČEK, Jan; 2009), i když po roce 1989 prošla řadou transformací mezi totalitním a post-totalitním systémem správy (HAMPL, Martin; 1996) a snaží se prosadit v konkurenčním prostředí obcí a nalákat tak nově přistěhovalé obyvatelstvo a investory (RYDVALDOVÁ, Petra, ŽIŽKA, Miroslav; 2008). Obec dnes již není nečinnou jednotkou a snaží se rozvíjet a spolupracovat s obcemi v okolí (GALVASOVÁ, Iva; 2007), ale i s obyvateli v obci (HÁLEK, Vítězslav; 2008). Má – li obec zvyšovat kvalitu života, je komunikace s občany velmi důležitá (FORETOVÁ, Věra, FORET, Miroslav; 1996), protože samotná komunikace je předpokladem spolupráce a podmínkou demokracie.

Dolní Lutyně je obcí venkovského rázu. Venkov stejně jako obec prošel po roce 1989 řadou změn. Tou nejvýznamnější je omezení zemědělské výroby, a tím i spojování venkova čistě s touto činností. Dnes je venkov chápán v širších souvislostech jako např. místo pro odpočinek, rekreaci, život atd. Těmto změnám, kterými venkov v posledních letech prošel, se věnovaly konference, jež měly za úkol vymezení pojmu venkov (např. Venkov je náš svět; 2008). Před rokem 1989 venkov upadal, trendem bylo stěhování lidí do měst a lidí žijících na venkově postupně ubývalo. Nyní jsou snahy venkov obnovit, „znovuzrodit“ (PERLÍN, Radim; 2002), těmto snahám pomáhají spolky (Spolek pro obnovu venkova) a finance uvolňující se ze státního rozpočtu, obecního rozpočtu a fondů Evropské unie.

Ke splnění hlavního cíle byly jako dílčí cíle vytýčeny jednotlivé kapitoly, ve kterých bude představeno sledované území. Moravskoslezský kraj a Česká republika) a změny během let 1991 a 2001, kdy proběhla dvě poslední Sčítání lidu, domů a bytů (dále jen SLDB). Nejprve bude v práci popsána poloha obce a její postavení v širším regionálním kontextu a historický vývoj obce od nejstarších dob a také územní vývoj. Během 70. let 20. století docházelo ke slučování menších obcí s většími. Spousta obcí, tak přišla o svou samostatnost a staly se součástí jiné, větší obce. I Dolní Lutyně byla sloučena

s menší obcí Věřňovice. Po roce 1989 se řada obcí osamostatnila (Věřňovice neprojeví zájem) a začala vznikat literatura věnující se historii dané obce, aby byl doložen její původ a historický význam. Tyto publikace jsou často zpracovávány samotnými obcemi k určitým příležitostem. Obec Dolní Lutyně slavila v roce 2005 výročí 700 let od vzniku obce (HEJZLAROVÁ, Irena; 2005) a o dva roky později slavily i sousední Gorzyce leżící v Polsku (JAKUBCZYK, Daniel; 2007). Blízkosti česko – polských hranic a jejich zajímavostí využívá spousta autorů, kteří mapují toto prostředí (např. CICHÁ, Irena, JAWORSKI, Kazimierz; 2000).

Dále bude kapitola věnující se přírodnímu potenciálu obce, ve které bude zohledněn geologický, geomorfologický, klimatologický a hydrologický ráz obce a podkapitola věnující se ochraně přírody v obci. Přírodní potenciál oblasti se opírá především o díla Demka – Mackovčina (2006), Tomáška (2003), Herinka (2003) a Ciché a Jaworského (2000). Mapová díla v této kapitole jsou zpracována na základě internetově dostupného HS – RS Geoportálu a portálu Moravskoslezského kraje.

Další kapitoly se již věnují socioekonomické sféře. Mezi ty první patří kapitola o obyvatelstvu. Zhodnocen bude vývoj počtu obyvatelstva, pohyb obyvatelstva, jak přirozený (hrubá míra porodnosti, hrubá míra úmrtnosti), tak i mechanický pohyb nebo struktura obyvatelstva, která bude řešena podle několika kritérií (věk a pohlaví, národnost, náboženská příslušnost, vzdělanostní struktura, ekonomická aktivita a dojíždka obyvatel za prací). Jednotlivé body budou porovnávány s vyššími administrativními jednotkami. Co se týká kapitoly obyvatelstva, tak vývoj obyvatelstva vychází z Historického lexikonu obcí České republiky 1869-2005, pohyb, struktura obyvatelstva a dojíždka obyvatel za prací ze Sčítání lidu, domů a bytů 1991 (data byla poskytnuta ČSÚ) a 2001, které je dostupné na internetové stránce Českého statistického úřadu. Vývoj počtu obyvatel v obci je hodnocen pomocí bazických a řetězových indexů. Bazický index se počítá jako podíl počtu obyvatel ve sledovaném roce a počtu obyvatel v roce 1896 a poté vynásobený 100 a udává stav počtu obyvatel v procentech oproti roku 1896 (např. $2001/1896 \times 100 = X \%$).

Řetězový index je výsledkem podílu počtu obyvatel ve sledovaném roce a počtu obyvatel v předchozím sledovaném roce vynásobený 100 a udává stav počtu obyvatel v procentech oproti předcházejícímu sledovanému roku (např. $2001/1991 \times 100 = X \%$). Pohyb obyvatel je hodnocen pomocí hrubé míry porodnosti (hmp), hrubé míry úmrtnosti (hmú), přirozeného přírůstku, migračního salda a celkového přírůstku obyvatelstva. Hmp (uváděna v ‰) se počítá jako podíl počtu narozených a středního

stavu obyvatelstva vynásobený 1 000 a hmú (%) jako podíl počtu zemřelých a středního stavu obyvatelstva vynásobený 1 000. Přirozený přírůstek je rozdíl počtu narozených a počtu zemřelých, migrační saldo je výsledkem rozdílu počtu přistěhovalých a počtu vystěhovalých. Celkový přírůstek je poté součet přirozeného přírůstku a migračního salda.

Struktura obyvatelstva byla rozdělena podle produktivity - na předproduktivní věk (0-14 let), produktivní věk (15-64) a poproduktivní věk (65+). Struktura obyvatelstva je charakterizována indexem stáří, věkovou pyramidou. Index stáří (uváděn v %) je výsledkem podílu počtu obyvatel ve věku 65 a více a počtu obyvatel ve věku 0-14 vynásobený 100. Ve funkční typologii obcí jsou obsazená pracovní místa (OPM) počítána podle vzorce: $OPM = Z + D - V$, kde Z je počet zaměstnaných žijících v dané obci, D znamená počet zaměstnaných do dané obce dojíždějících a V značí počet zaměstnaných z dané obce za prací vyjíždějících. Jednotlivé obce jsou následně klasifikovány podle pracovní funkce, jež je počítána jako podíl počtu OPM a počtu zaměstnaného ekonomicky aktivního obyvatelstva v dané obci žijící. Kategorie pracovní funkce obce jsou následující:

- 0 – 0,25 obec s funkcí čistě obytnou
- 0,26 – 0,30 obec s funkcí obytnou
- 0,31 – 0,75 obec s funkcí obytně pracovní
- 0,76 – 1,00 obec s funkcí pracovní obytnou
- 1,01 – 1,25 obec s funkcí pracovní
- 1,26 a více obec s funkcí čistě pracovní

Po obyvatelstvu druhou největší kapitolou bude hospodářství, ve kterém bude popsán zemědělský a průmyslový potenciál, dopravní infrastruktura obce, služby a veřejný život v obci. V této kapitole bylo pracováno s databází HBI (Hoppenstedt Bonnier Information), Městskou obecní statistikou (opět stránky Českého statistického úřadu) a internetovými stránkami jednotlivých ekonomických subjektů. Mapová díla v této kapitole jsou vytvořena pomocí HS – RS Geoportálu. Poslední dvě kapitoly budou věnovány územnímu plánu obce a jejímu možnému dalšímu rozvoji. Tyto dvě kapitoly budou konzultovány se starostou obce a obecními zastupiteli Dolní Lutyně, na závěr bude vypracována SWOT analýza.

V přílohách jsou uvedena mapová díla a tabulky vztahující se ke sledovanému území v porovnání s obcemi okresu Karviná. Hustota zalidnění byla vypočítána podle údajů Městské obecní statistiky (stránky ČSÚ), a to počet obyvatel / rozloha v km². Výsledné údaje byly rozděleny do intervalů. Nezaměstnanost byla převzata z webových stránek Ministerstva práce a sociální věcí. Sledována byla v období let 1991 až 2010. Od 1. 1. 2005 se používá nová metodika pro výpočet míry registrované nezaměstnanosti. Do roku 2005 byli do výpočtu zahrnuti všichni uchazeči o zaměstnání, od roku 2005 se sem započítávají pouze dosažitelní uchazeči o zaměstnání.¹

Celá bakalářská práce je provázena vlastními fotografiemi pořízenými v roce 2010. Veškeré zdroje budou uvedeny v závěru této práce. Práce byla sepsána v programu Microsoft Office Word 2007, grafy a tabulky byly zpracovány v Microsoft Office Excel 2007, mapy a kartogramy jsou vytvořeny v programu sady Windows 7 – Malování.

---

¹ uchazeči, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání (výkon trestu, pracovní neschopnost atd.)

3 HISTORICKO – SPRÁVNÍ CHARAKTERISTIKA

Obec Dolní Lutyně je jedna ze 4 obcí spadající pod správní obvod obce s rozšířenou působností Orlová a dále jedna z 16 obcí okresu Karviná (viz příloha č. 1). Dolní Lutyně patří k Moravskoslezskému kraji a regionu soudržnosti EU NUTS 2 Moravskoslezsko. Obec na západní straně sousedí s Bohumínem, na jihu s Orlovou a na východě s Dětmovicemi. Na severu vytváří hranici s Polskem v délce 11 km. Celková rozloha obce činí 2 481 ha. Počet obyvatel v Dolní Lutyni byl k 1. 1. 2009 4 936, z toho 2 413 mužů a 2 523 žen.²

Krajina je venkovského typu, mírně zvlněná a dosahuje průměrnou nadmořskou výšku 217 m. Nejvyšším místem v obci je návrší Olmovec 250 m n. m. a nejnižše položeným místem jsou Věřňovice u řeky Olše 200 m n. m.

Obrázek č. 1: Poloha obce Dolní Lutyně v České republice

Zdroj: Pozemkový fond ČR. Mapa k nabídkám [online]. Dostupné z: *Pozemkový fond ČR* [online]. 2010 [cit. 2010-05-01]. Mapa k nabídkám. Dostupné z WWW: <<http://www.pfcr.cz/pfcr/page.aspx>>.

Na území Věřňovic se nachází 2 hraniční přechody do Polska, do obce Łaziska a Gorzycki. Obec se dělí na dvě místní části: Dolní Lutyně a Věřňovice a 5 základních sídelních jednotek: Dolní Lutyně Střed, Nerad, Zbytky, Výšina a Věřňovice. Na území obce je několik přírodních a historických památek. Mezi ty nejvýznamnější historické památky patří určitě polygonální stodola. Jedná se o roubenku z netesaných trámů z roku 1803.³

² Český statistický úřad. Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2009. [online]. Citováno dne 7. 11. 2009. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/publ/1301-09-k_1_1_2009.

³ HAJZLEROVÁ, Irena: Dolní Lutyně 1305 – 2005. Dolní Lutyně 2005, str. 31 – 32.

Mezi další památky patří kostel z 18. století a sochy před kostelem, které jsou rovněž z 18. století. Z poloviny 19. století pochází kamenný kříž stojící taktéž před budovou kostela. Vedle věřňovické kaple stojí socha Jana Nepomuckého z přelomu 18. a 19. století. Jedná se o ukázkou lidové práce. U hraničních přechodů s Polskem stojí náhrobek z roku 1866 věnovaný padlým vojákům v Prusko – rakouské válce.⁴ Velmi cenná je především kovaná mříž kolem náhrobku.

3.1 Historický vývoj

Nejstarší stopy přítomnosti člověka na území Dolní Lutyně (název Dolní Lutyně začali obyvatelé používat až po 2. světové válce, kdy byl oficiálně uznán a úředně potvrzen výnosem ministerstva vnitra z 1. února 1946,⁵ do té doby se používal název Německá Lutyně) pochází z období pozdního paleolitu, jedná se o nálezy primitivních kamenných výrobků. Na území Věřňovic byla na konci 80. let 20. století místním občanem nalezena sekera z doby neolitu. Dolní Lutyně měla významné postavení i v období starověku, kdy bylo vědci prokázáno, že přes sousední obci Gorzyce vedla Jantarová stezka, která spojovala římskou provincii Panonii s pobřežím Baltského moře.⁶

V 9. století území osídlil kmen Gołyszyců a v 10. století se území stalo součástí Polského státu, ke kterému patřilo dalších 350 let.⁷ Vzhledem k nedostatku písemných pramenů a mizivým archeologickým nálezům se můžeme pouze dohadovat, zda území bylo osídleno nebo oblast byla neosídlenou pustinou. Dolní Lutyně později patřila k těšínské kastelánii, jež nejprve náležela ke knížectví ratibořskému a později opolskému. Roku 1281 došlo k rozdělení opolského knížectví a Dolní Lutyně se stala součástí knížectví těšínského.⁸ Ve 13. století obec zasáhla tehdejší kolonizační vlna a území začali osídlovat kolonizátoři ze západu, hlavně z Německa, Belgie a Holandska. Příchod nového obyvatelstva výrazně změnil ráz kraje. Upustilo se od tzv. polského práva a přešlo se k německému. Ovšem první písemná zmínka o obci pochází až z roku 1305, kdy se o obci píše v Knize mezd vratislavských biskupů – jedná se o seznam lokalit, které jsou povinné odvádět desátky vratislavským biskupům.⁹

---

⁴ HAJZLEROVÁ, Irena. *Dolní Lutyně 1305 - 2005*. Dolní Lutyně: Obec Dolní Lutyně, 2005. Str. 33.

⁵ Tamtéž, str. 10.

⁶ JAKUBCZYK, Daniel. *Skarby historii, kultury i sztuki gmin pogranicza Gorzyce i Dolna Lutynia: Poklady historii, kultury a umění pohraničních obcí Gorzyce a Dolní Lutyně*. Gorzyce: Gorzyce, 2007. Str. 212.

⁷ Tamtéž, str. 213.

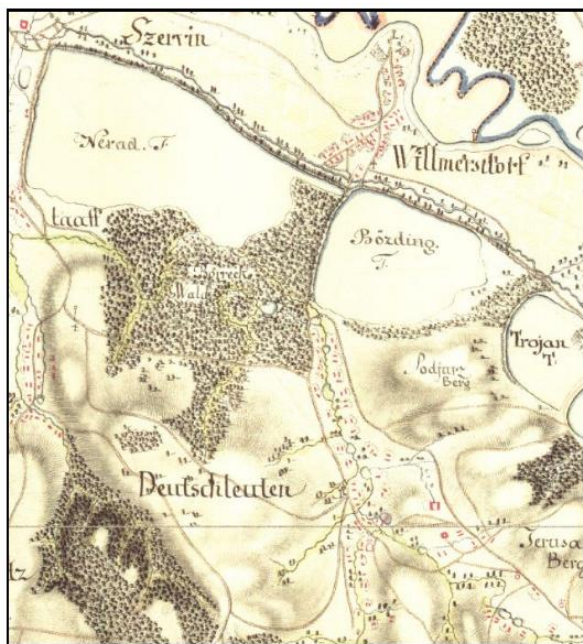
⁸ Tamtéž, str. 213.

⁹ HAJZLEROVÁ, Irena. *Dolní Lutyně 1305 - 2005*. Dolní Lutyně: Obec Dolní Lutyně, 2005. Str. 13.

Ves byla původně knížecí, ale kníže Přemek ji spolu s Horní Lutyní (Polskou), nyní Orlová – Lutyně, v roce 1365 prodal za 400 hřiven stříbra Paškovi z Barutswerde.¹⁰

V období feudalismu byly nedílnou součástí obce umělé rybníky, kterých se v okolí nacházelo velmi mnoho a jsou dobře viditelné na mapách z 18. století (viz obrázek č. 2). Rybníky byly základem pro velmi dobře rozvinuté rybníkářství a obvykle se zakládaly v říčních údolích a jejich boční hráze byly vystavěny ve svazích údolích. Mezi největší hráze patřila „Věřňovická hráz“ a „Červinská hráz“. Hráze byly zhruba 1400 - 1450 metrů dlouhé, 8 metrů široké a 4 metry vysoké.¹¹ V 18. století rybníky zaujímaly téměř dvě pětiny rozlohy Lutyně, největším z nich byl Nerad, Bezděk a Trojan. K rybníkům patří i mlýny, kterými byl tento kraj proslaven. Jeden z prvních mlýnů stával ve Věřňovicích, dnešní číslo popisné 1.

Z dalších držitelů jsou doloženi v letech 1475 – 1486 Jan z Lutyně, po něm Jiřík Liška, dále se majitelé střídali.¹² Roku 1639 získává obec sňatkem Jan Jindřich hrabě Šlik, po jeho smrti se jeho ženy a zároveň i panství ujímá František hrabě Taafé. Příslušníci jeho

rodu měli Dolní Lutyni v držení v letech 1700 – 1792.¹³ Taafové vybudovali v obci malý barokní zámek, který jim sloužil jako letní sídlo. Zámek ve tvaru písmene L je tvořen tzv. starým a novým zámkem. Starý zámek je jednoduchá patrová budova na půdoryse obdélníka s nízkou sedlovou střechou. Vnější vzhled je nenávratně poznamenán druhotnými úpravami, o čemž svědčí především novodobá okna.

Obrázek č. 2: Zobrazení 3 největších rybníků (Nerad, Bezděk a Trojan) mezi vesnicemi Dolní Lutyně a Věřňovice na mapě z 18. století

Zdroj: DUŠEK, Jan, et al. *Laboratoř geoinformatiky J. E. Purkyně* [online]. 2005 [cit. 2009-10-25]. Prezentace starých mapových děl z území Čech, Moravy a Slezska. Dostupné z WWW: <<http://oldmaps.geolab.cz/>>.

¹⁰ HAJZLEROVÁ, Irena: Dolní Lutyně 1305 – 2005. Dolní Lutyně 2005, str. 13.

¹¹ JAKUBCZYK, Daniel. *Skarby historii, kultury i sztuki gmin pogranicza Gorzyce i Dolna Lutynia: Poklady historii, kultury a umění pohraničních obcí Gorzyce a Dolní Lutyně*. Gorzyce. Gorzyce: Gorzyce, 2007. Str. 214.

¹² HAJZLEROVÁ, Irena. *Dolní Lutyně 1305 - 2005*. Dolní Lutyně: Obec Dolní Lutyně, 2005. Str. 13

¹³ Tamtéž, str. 15.

Nový zámek tvoří patrový objekt na půdoryse obdélníku ukončený mansardovou střechou. Jižní fasáda je bez oken, jež zde patrně v minulosti byla, jsou pouze druhotně zazděna. Dále se rod Taafů zasadil o rekonstrukci kostela, který vyhořel. Původní farní kostel z roku 1447 byl dřevěný a již od svého založení byl zasvěcen sv. Janu Křtiteli.

Vlivem příchodu německých kolonizátorů byla ještě roku 1652 obec zcela luterská, ale již roku 1688 byla katolická.¹⁴ Jinověrců byla pouze jedna čtvrtina. Původní kostel vyhořel roku 1679 a nový kostel byl vystavěn za výrazné podpory hrabat Taafů. Stavba kostela byla dokončena v barokním slohu v roce 1746. V roce 1792 Dolní Lutyni prodali Taafové majiteli Karviné Janu Larisch – Mönnich. Zámek ztratil rezidenční funkci a stal se jen sídlem správy dvora a obydlím hospodářských úředníků.

O Dolní Lutyni jakožto samotné vsi se prvně píše v roce 1864. Do té doby byla v držení rodu Larisch – Mönnich. V období před první světovou válkou byla v obci vybudována úzkorozchodná trať, po které jezdily tramvaje. První tramvaj zavítala do Dolní Lutyně 16. srpna 1913 z Orlové, v prosinci byla trať prodloužena až do Bohumína.¹⁵ Dráha si získala velkou oblibu, a přestože byly lámány rekordy v počtu přepravovaných osob, rozhodlo se postupně elektrické tramvajové dráhy rušit a nahrazovat je autobusovými spoji. V červenci 1966 skončil provoz z Bohumína do Dolní Lutyně a 15. ledna 1971 byla úplně zastavena doprava na zbytku trati.

Obrázek č. 3 a 4: Současný stav zámku (3) a Tramvajová trať vedoucí přes Dolní Lutyni (4)

Zdroj: foto Kateřina Rončková (duben 2010) a archiv Kateřiny Rončkové

¹⁴ HAJZLEROVÁ, Irena. *Dolní Lutyně 1305 - 2005*. Dolní Lutyně: Obec Dolní Lutyně, 2005. Str. 17.

¹⁵ Tamtéž, str. 155.

Po první světové válce došlo ke sporům o celé území Těšínského knížectví. Rada Velvyslanců pařížské mírové konference sporné území rozdělila. Dne 10. srpna 1920 se Německá Lutyně i Věřňovice ocitly v Československu.¹⁶ Po celou dobu První republiky ale Dolní Lutyně nepatřila ke klidným místům národnostního soužití Čechů a Poláků, což se projevilo 30. září 1938, kdy byla podepsána tzv. Mnichovská dohoda, podle které území Dolní Lutyně připadlo Polsku. Po napadení Polska Německem byla Dolní Lutyně jakožto polské území okupovaná a stala se součástí Říše. Po skončení války se území vrátilo zpět k Československu, kterému už zůstalo.

K obci patří i vesnice Věřňovice, která byla s Dolní Lutyní sloučena roku 1975. První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1362.¹⁷ V této době až do poloviny 15. století ves patřila Dětmarovicím, později Gorzycím a poté, stejně jako Dolní Lutyně, připadla Těšínu a vývoj měla s Lutyní téměř totožný. Z historických budov se ve Věřňovicích nachází pouze kaple postavena v letech 1869 – 1873, písemné doklady o stavbě se ovšem nedochovaly.¹⁸

3.2 Územní vývoj

Územní vývoj Dolní Lutyně nebyl nijak dramatický, před druhou světovou válkou nesla obec název Deutch Leuten a sousedila s Polskou Lutyní a plánovalo se spojení. Po

Obrázek č. 5: Kostel sv. Jana Křtitele v Dolní Lutyni

Zdroj: Foto Kateřina Rončková (duben 2010)

skončení 2. světové války se Německá Lutyně přejmenovala na Dolní a Polská na Horní Lutyni (nyní součást Orlové a nese název Orlová – Lutyně). Kromě Věřňovic nebyla žádná z uvedených sídelních jednotek (viz výše) nikdy samostatnou vesnicí a vždy byly součástí Dolní Lutyně.

¹⁶ JAKUBCZYK, Daniel. *Skarby historii, kultury i sztuki gmin pogranicza Gorzyce i Dolna Lutynia: Poklady historie, kultury a umění pohraničních obcí Gorzyce a Dolní Lutyně*. Gorzyce: Gorzyce, 2007. Str. 231.

¹⁷ HAJZLEROVÁ, Irena. *Dolní Lutyně 1305 - 2005*. Dolní Lutyně: Obec Dolní Lutyně, 2005. Str. 15.

¹⁸ Tamtéž, str. 23.

Jak již bylo řečeno, v roce 1975 se Dolní Lutyně sloučila se sousední vesnicí Věřňovicemi v důsledku naplnění celostátní koncepce střediskové soustavy osídlení.¹⁹ Dolní Lutyně se tak stala střediskovou obcí, což s sebou přineslo i řadu investic. Docházelo k dovybavení obce o scházející občanskou vybavenost, na těchto výstavbách se podíleli i občané obce (akce Z). V těchto akcích bylo vybudováno koupaliště, kino, 2 kulturní domy (v Dolní Lutyni a ve Věřňovicích) a dům PZKO (Polski Związek Kulturalno-Oświatowy) ve Věřňovicích.²⁰ Po úpadku v 90. letech, kdy docházelo k devastaci většiny objektů, se objevují snahy nového vedení obce o postupné rekonstrukce. Nově je opravena hlavní budova Základní školy Aloise Jiráska, mateřská škola, ZŠ s polským jazykem vyučovacím, budova prodejny potravin v centru obce a historická budova lékárny. V letošním roce byla dokončena oprava kulturního domu v Dolní Lutyni a dokončují se rekonstrukce budov na hřištích TJ Sokol Dolní Lutyně a TJ Sokol Věřňovice.

Vývoj a postupné rozrůstání obce Dolní Lutyně je zachyceno především díky historickým mapováním, která probíhala v průběhu několika století. První výraznější snahy o zmapování Dolní Lutyně se objevily v 16. století, kdy vznikla Helwigova mapa Slezska, ve které bylo zaznačeno 300 lokací, a na počátku 18. století, kdy vznikla mapa slezských knížectví Jana Wielanda. Před nástupem industrializace byla vytvořena ještě katastrální mapa Čech, Moravy a Slezska, tzv. Josefské (Tereziánské) mapování (1764-1768 a 1780-1783). Jedná se o vojenské mapování, ve kterém byla velká pozornost věnována místním komunikacím, vodním tokům, druhu využití půdy i různým typům budov (viz obrázek č. 6). II. vojenské mapování (Františkovo) probíhalo v letech 1836-1852, formou se příliš neliší od prvního, přidána byla pouze trigonometrická síť (viz obrázek č. 7). V Dolní Lutyni je patrný úbytek lesních porostů a vzrůst výměry orné půdy. III. vojenské mapování probíhalo ve Slezsku v letech 1876-1878, mapy jsou vylepšeny znázorněním výškopisu - šrafy, vrstevnice, kóty (viz obrázek č. 8).

---

¹⁹ Usnesení vlády ČSR č. 283/1971.

²⁰ Vybudované koupaliště s rekreačním areálem, které sloužilo až do 90. let, kdy bylo uzavřeno, bazény byly zasypané a nyní se vedou jednání, co s prostorem. V obci bylo také vystavěno kino, které bylo jedno z prvních v okrese Karviná se širokoúhlou promítací plochou. V polovině 90. let byl provoz kina definitivně zrušen a v roce 2006 došlo ke zbourání objektu.

Obrázek č. 6: I. vojenské mapování

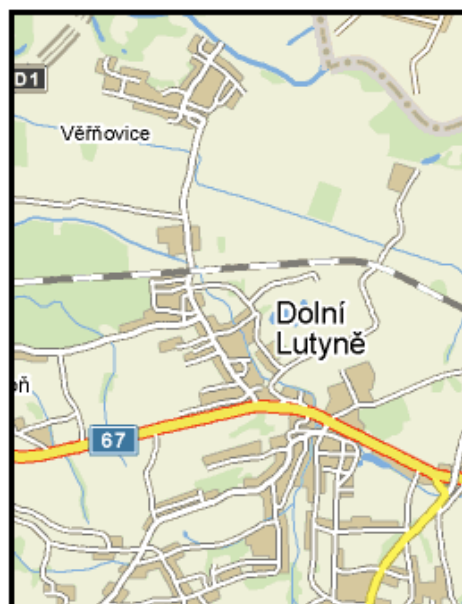
Obrázek č. 7: II. vojenské mapování

Zdroj: DUŠEK, Jan, et al. *Laboratoř geoinformatiky J. E. Purkyně* [online]. 2005 [cit. 2009-10-25]. Prezentace starých mapových děl z území Čech, Moravy a Slezska. Dostupné z WWW: <<http://oldmaps.geolab.cz/>>.

Obrázek č. 8: III. vojenské mapování

Zdroj: DUŠEK, Jan, et al. *Laboratoř geoinformatiky J. E. Purkyně* [online]. 2005 [cit. 2009-10-25]. Prezentace starých mapových děl z území Čech, Moravy a Slezska. Dostupné z WWW: <<http://oldmaps.geolab.cz/>>.

Obrázek č. 9: Současná rozloha obce, 2009

Zdroj: *Seznam.cz* [online]. PLANstudio, 2005 - 2009 [cit. 2009-10-25]. *Mapy.cz*. Dostupné z WWW: <<http://www.mapy.cz/>>.

4 PŘÍRODNÍ POMĚRY

4.1 Reliéf

Krajina v Dolní Lutyni se dotvořila ve čtvrtohorách, v době pleistocénu a holocénu.²¹ Řeka Olše dostávala postupně dnešní podobu a důležitá je tvorba půd. Půdy dělíme podle zrnitosti na půdní druhy. Ostravsko a s ním tedy i Dolní Lutyně leží na hnědozemi nebo hnědé půdě. Buďto na zamokřených půdách (pseudogleje a gleje) nebo půdách nivních.²² Půdotvorným substrátem pseudoglejů jsou sprašové hlíny, hlinité a jílovité ledovcové uloženiny. Přírozená zemědělská hodnota pseudoglejů je nízká. Vyžadují především odvodnění. Protože vhodnými plodinami pro pěstování na těchto půdách jsou obiloviny, nalezneme v Dolní Lutyni převážně obilná pole. Dále je to jetel, vojtěška nebo cukrovka. Hlavním půdotvorným procesem u vzniku glejů jsou glejové pochody. Charakteristickým znakem glejů je i nepříjemný zápach a ze zemědělského hlediska jsou méněcenné a bývají využity převážně jako louky. Díky řece Olši se ve Věřňovicích vyskytují také nivní půdy, které vyplňují plochá dna říčních údolí. Nivní půdy jsou úrodnější než zamokřené půdy, pěstuje se na nich cukrovka, pšenice, ječmen a zelenina.

Dolní Lutyně se nachází na spojnici Moravské brány, Malopolské vrchoviny a Slezské nížiny. Ráz krajiny se dotvořil v Alpínsko – himalájském vrásnění. Obec leží na provincii Západní Karpaty v subprovincii Vněkarpatské sníženiny a oblasti Severní Vněkarpatské sníženiny. Celek území se nazývá Ostravská pánev, která má celkovou rozlohu 483,08 km². Její osu tvoří široká niva řeky Odry, která v pánvi přijímá řeku Opavu, Ostravici a Olši. V podloží pánve se nachází sloje černého uhlí, které se zde také těží. Povrch je značně změněn zástavbou města Ostravy a hornickou a průmyslovou činností (četné antropogenní tvary, průmyslové a těžební haldy a poklesy). Nachází se zde také velký počet rybníků. Území Dolní Lutyně leží na rozhraní Ostravských rovin a Ostravských plošin.

---

²¹ HERINK, Josef. *Školní atlas České republiky*. Praha: Kartografie Praha, 2003. Str. 15.

²² TOMÁŠEK, M.: *Půdy České republiky*. Praha, Česká geologická služba 2003. Str. 48, 56, 57.

Ostravské roviny zahrnují nižší a nejnižší pánevní okrsky, a to Novobělskou rovinu, Porubskou plošinu, Antošovickou rovinu a Ostravské nivy, na kterých se nachází území Věřňovic a částečně Dolní Lutyně.²³ Mluvíme-li o Ostravských nivách, myslíme tím roviny kolem řek Odry, Ostravice, Vrbičky a Olše. Její rozloha je 144,86 km². Jedná se o málo zalesněnou krajinu s převážně lužními porosty. Nachází se zde četné rybníky a antropogenní tvary (poklesové sníženiny, těžební a průmyslové haldy). Okrsek Ostravské nivy také zahrnuje PP Věřňovice.

Územím Ostravských plošin rozumíme především území mezi údolími Ostravice a Olše, patří zde Havířovská plošina, Karvinská plošina a Orlovská plošina, na které leží Dolní Lutyně.²⁴ Orlovská plošina má rozlohu 135,97 km². Území je středně zalesněno s převážně smrkovými porosty, místy s borovicí, dubem apod. Četné jsou opět antropogenní haldy, násypy a poklesové sníženiny.

Geomorfologické regiony²⁵

Provincie: Západní Karpaty
Subprovincie: Vněkarpatské sníženiny
Oblast: Severní Vněkarpatské sníženiny
Celek: Ostravská pánev
Podcelek: Ostravské roviny
Okrsek: Ostravské nivy

Provincie: Západní Karpaty
Subprovincie: Vněkarpatské sníženiny
Oblast: Severní Vněkarpatské sníženiny
Celek: Ostravská pánev
Podcelek: Ostravské plošiny
Okrsek: Orlovská plošina

---

²³ DEMEK, J.; MACKOVČIN, P. *Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny*. Brno: AOPK ČR, 2006. Str. 332 – 333.

²⁴ Tamtéž, str. 333.

²⁵ Tamtéž, str. 39 – 46.

4.2 Klimatologie a hydrologie

Podle klasifikace klimatických oblastí z Atlasu podnebí Česka z roku 2007 se území Dolní Lutyně nachází v mírně teplé oblasti a mírně vlhké podoblasti. Tato oblast je ve výšce do 500 m n. m. a lednové teploty jsou do -3°C .²⁶ Podle Quittovy Mapy klimatických oblastí se Dolní Lutyně nachází v teplé oblasti, která je charakterizovaná mírnou zimou a teplým létem.

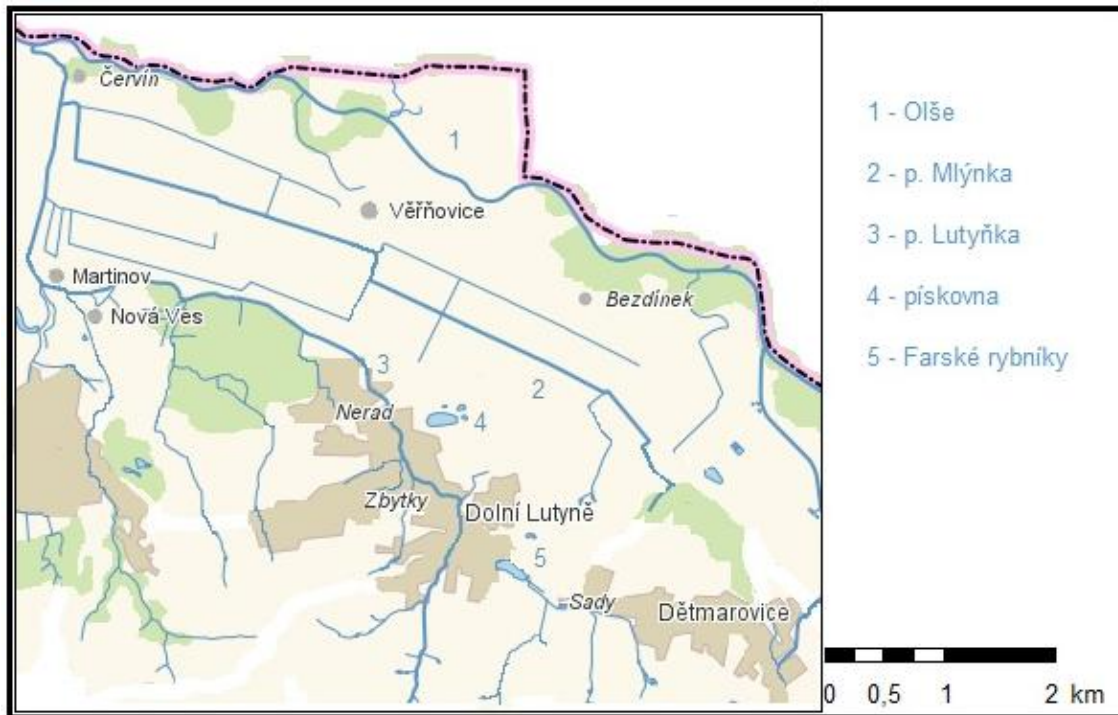
Celé katastrální území Dolní Lutyně a Věřňovic se nachází v povodí řeky Odry a patří k úmoří Baltského moře. Největším a nejvýznamnějším vodním tokem je řeka Olše (č. h. p. 2-03-03-001), která pramení v polské vesnici Istebna ve Slezských Beskydách v nadmořské výšce 840 – 880 m. Průměrný průtok ve Věřňovicích na říčním kilometru 7,4 je $13,7\text{ m}^3/\text{s}$.²⁷ Olše je řeka II. řádu a vlévá se v Bohumíně – Kopytově do Odry v nadmořské výšce 195 m. Do Olše se na území obce vlévá potok Lutyňka, která protéká téměř celou obcí a odvádí z ní vodu. Posledním větším vodním tokem je potok Mlýnka, protékající Věřňovicemi na protilehlé straně řeky Olše. Mlýnka tekla podél velkých rybníků a její voda je naplňovala (viz obrázek č. 10).

Z původních velkých rybníků jsou dnes již zemědělská pole, ale za zmínku jistě stojí lutyňské rybníky, tzv. Farské. Název Farský rybník nese největší z nich, vedle něho jsou Trojúhelník, Septik a Babinský. Rybníky jsou ve vlastnictví pozemkového fondu ČR a hospodaří na nich Český rybářský svaz. Jedná se o chovné rybníky kaprů, amurů, štik a sumců. Dále je v neradské části ještě šterkopískovna sloužící k těžbě písku.

---

²⁶ TOLASZ, Radim, et al. *Atlas podnebí Česka*. Praha - Olomouc: ČHMÚ, Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. Str. 235.

²⁷ CICHÁ, Irena; JAWORSKI, Kazimierz. *Olza: Od pramene po ujście*. Český Těšín: Nakladatelství Region Silesia, 2000. Str. 116.

Obrázek č. 10: Vodní plochy na území obce Dolní Lutyně

Zdroj: HS - RS geoportal [online]. 2008 [cit. 2010-03-18]. HS - RS geoportal. Dostupné z WWW:

<<http://geoportal.bnhelp.cz/map/?SID={=eng}>>. Vlastní zpracování.

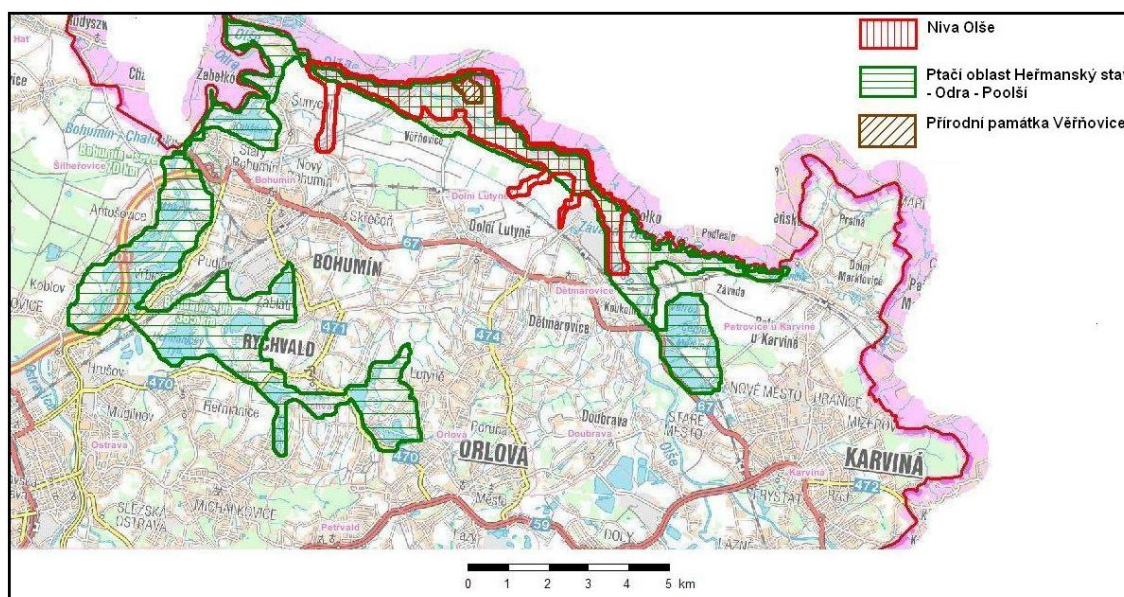
4.3 Ochrana přírody

Obec Dolní Lutyně, ač malá svou rozlohou, je bohatá na hned několik chráněných území. Všechna se nachází na katastru obce Věřňovice. Mezi občany nejznámější je určitě přírodní památka Věřňovice, kde se nachází téměř přirozený porost lužního lesa na výrazné říční terase, výskyt chráněných rostlin a živočichů. Památka je ve výměře 4,59 ha a v nadmořské výšce 201 – 216 m.²⁸ Oblast byla přírodní památkou vyhlášena v roce 1989. Významný je výskyt sněženky podsněžníků, bledule jarní nebo zapalice žluťuchovitě. Významný je i keřový porost, ve kterém dominuje trnka obecná. Vzácné jsou i rostliny vítod obecný, len počistivý, zeměžluč okolíkatá, hrachor hlíznatý, dobromysl obecná a česnek viniční. V lesích žije jezevec lesní, pozorován byl i psík mývalovitý. Porosty keřů jsou významné pro ptáky, především pěvce, kterých je zde 40 druhů. Mezi další evropsky významné lokality s návrhem stát se přírodní památkou je i Niva řeky Olše.

²⁸ Moravskoslezský kraj: Informační systém životního prostředí MSK [online]. 2008 [cit. 2009-10-31]. Věřňovice. Dostupné z WWW: <<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/priroda/chranena-uzemi/pamatky/vernovice-79/>>.

Přesněji Niva řeky Olše s bývalými meandry a zachovalou říční terasou v okolí Věřňovic, s vyvinutou převážně liniovou doprovodnou vegetací a měkkým luhem v místech bývalých meandrů.²⁹ Regionálně významná je lokalita páchníka hnědého a kuňky žlutobřiché. Jedná se o katastrální území Dětmarovic, Věřňovic, Dolní Lutyně, Skřečoně, Kopytova a Závady nad Olší o rozloze necelých 554 ha.

V poslední době díky projektu výstavby průmyslové zóny na území Dolní Lutyně je také často diskutovaná Ptačí oblast Heřmanský stav – Odra – Poolší. Lokalita se nachází v severovýchodní části Moravskoslezského kraje u hranic s Polskem. Páteř oblasti tvoří řeka Odra (v délce cca 10 km) a Olše (v délce cca 16 km) včetně přiléhajících říčních niv.³⁰ Z východu je připojená soustava Karvinských rybníků a hraniční úsek toku Petrůvka, od jihu soustavy rybníků v Rychvaldě, Bohumíně – Záblatí a Heřmanicích. Celková rozloha oblasti je 3 100 ha a chráněni jsou zde bukáček malý, ledňáček říční a slavík modráček. Pro obec vyhlášení této chráněné oblasti znamenalo menší rozvoj hospodářství, neboť byl záměr vybudovat průmyslovou zónu v obci právě na území Ptačí oblasti (viz kapitola hospodářství).

Obrázek č. 11: Chráněná území v Dolní Lutyni a ve Věřňovicích

Zdroj: Moravskoslezský kraj: Informační systém životního prostředí MSK [online]. 2008 [cit. 2010-04-24]. Informační systém životního prostředí MSK. Dostupné z WWW: <<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/>>. Vlastní zpracování.

²⁹ Moravskoslezský kraj: Informační systém životního prostředí MSK [online]. 2008 [cit. 2010-04-24]. Niva Olše - Věřňovice. Dostupné z WWW: <<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/priroda/natura/evl/niva-olse---vernovice-1220/>>.

³⁰ Moravskoslezský kraj: Informační systém životního prostředí MSK [online]. 2008 [cit. 2010-04-24]. Ptačí oblast Heřmanský stav - Odra - Poolší. Dostupné z WWW: <<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/priroda/natura/ptaci-oblasti/ptaci-oblast-hermanský-stav---odra---poolši-1368/>>.

5 OBYVATELSTVO

5.1 Vývoj počtu obyvatel

Vývoj počtu obyvatel se ve sledovaných územích (obec Dolní Lutyně a okres Karviná) v první polovině období 1869 – 2001 příliš nelišil. Po téměř celou dobu docházelo k růstu počtu obyvatel. Na počátku 20. století nastal velký rozvoj průmyslu a těžby uhlí na Karvinsku a také rozvoj železnice, to vše zapříčinilo výrazné zvýšení počtu obyvatel o více než 100% (dle bazického indexu). Prudký pád v počtu obyvatel byl zaznamenán po 2. světové válce.

Tabulka č. 1: Vývoj počtu obyvatel v obci Dolní Lutyně v období 1869 až 2001 (územní stav k 1. 1. 2001)

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel	2 334	2 748	3 127	3 914	4 724	4 884	5 447	4 588	4 893	4 880	4 726	4 469	4 771
Bazický index (%)	100,0	117,7	133,9	167,6	202,4	209,2	233,3	196,6	210,0	209,6	202,5	190,5	204,4
Řetězový index (%)	100,0	117,7	113,8	125,3	120,7	103,4	111,5	84,2	106,6	99,7	96,8	94,5	106,7

Zdroj: Český statistický úřad. *Historický lexikon obcí ČR 1869 - 2005: I. díl.* Praha: ČSÚ, 2006. Str. 718 – 721. Vlastní zpracování.

Území Dolní Lutyně a okresu Karviná se stalo po Mnichovské dohodě z 30. 9. 1938 součástí Polska, české obyvatelstvo muselo přijmout polštinu jako svůj úřední jazyk a byly zde pouze polské školy. Po vypuknutí války se Polsko stává součástí Říše a s ním i okres Karviná. Zdejší muži musí ve válce bojovat na straně Německa, což přinášelo velké ztráty obyvatel. Po válce nastal odsun Němců a odchod menší části občanů s polskou národností. Poválečný pokles počtu obyvatel způsobil i rok 1948, kdy řada lidí opustila Československo a odcházela do ciziny.

Tabulka č. 2: Vývoj počtu obyvatel v okrese Karviná v období 1869 až 2001

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel	48 037	60 069	71 982	10 5503	137 252	155 067	169 583	159 382	212 086	272 657	284 761	284 558	279 436
Bazický index (%)	100,0	125	149,8	219,6	285,7	322,8	353	331,8	441,5	567,6	592,8	592,4	581,7
Řetězový index (%)	100,0	125	119,8	146,6	130,1	112,9	109,4	93,9	133,1	128,5	104,4	99,9	98,2

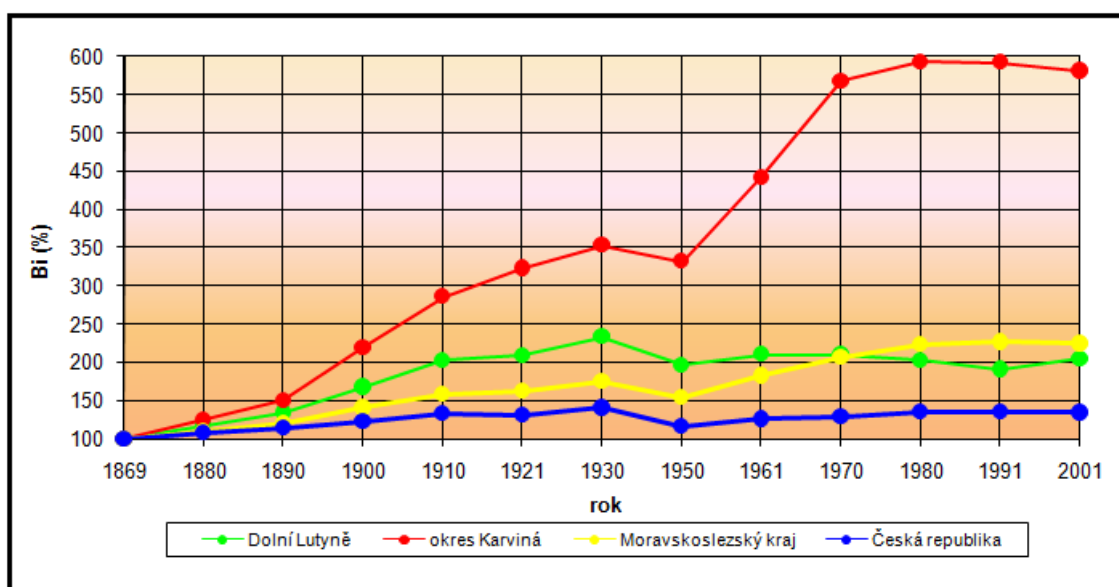
Zdroj: Český statistický úřad. *Historický lexikon obcí ČR 1869 - 2005: I. díl.* Praha: ČSÚ, 2006. Str. 718 – 721. Vlastní zpracování.

Od 50. let 20. století docházelo v okrese Karviná k velkému růstu počtu obyvatel (viz příloha č. 4). Rozvíjelo se především hornictví a do Karviné přicházeli lidé z celé

republiky. Nejvyššího vrcholu dosáhl okres Karviná v roce 1980, poté nastupuje období mírného poklesu počtu obyvatel. Tento trend stále přetrvává.

Obec Dolní Lutyně zaznamenala naopak vrchol v počtu obyvatel v roce 1930, poté dochází k poklesu. Nejnižšího bodu dosáhla na počátku 90. let 20. století, během 80. let 20. století vrcholila urbanizace celého okresu a trend odchodu lidí z venkova do měst. Dolní Lutyně se tak dostala poprvé od roku 1900 pod 4,5 tisíc obyvatel. Obec se situaci snažila vyřešit společně s OKD novou výstavbou bytových domů původně určených pro horníky pracující na blízkých orlovských dolech. Nastala tedy éra mírného zvyšování počtu obyvatel, která byla zapříčiněna příchodem nových obyvatel a částečně i vysokou porodností silných ročníků 70. let

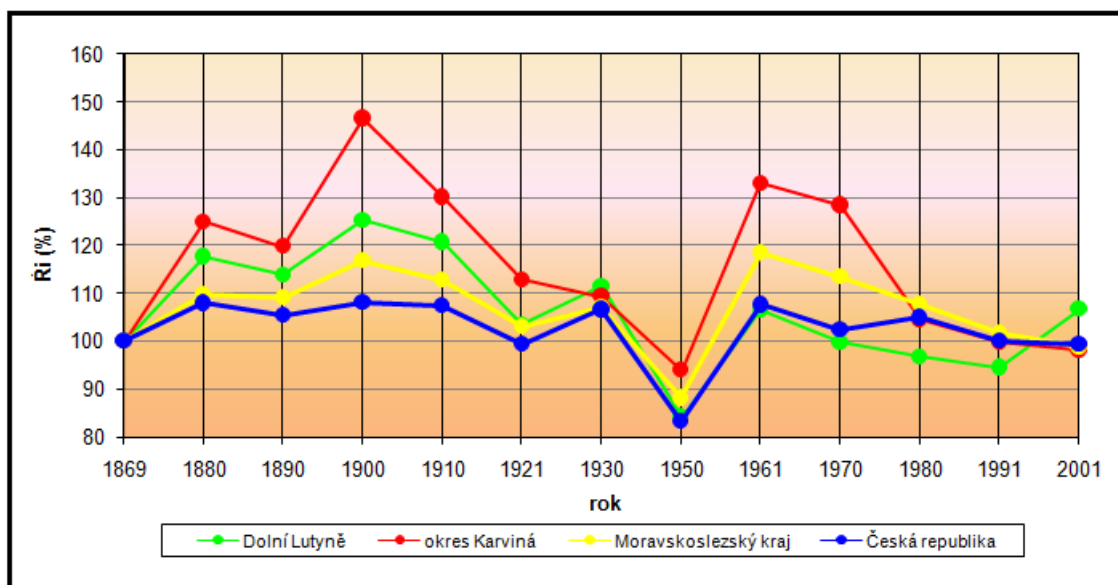

Obrázek č. 12: Graf vývoje počtu obyvatel v České republice, v Moravskoslezském kraji, v okrese Karviná a v obci Dolní Lutyně na základě bazických indexů (Bi) v letech 1869 – 2001

Zdroj: Český statistický úřad. *Historický lexikon obcí ČR 1869 - 2005: I. díl*. Praha: ČSÚ, 2006. Str. 718 – 721. Vlastní zpracování.

V porovnání vývoje České republiky s okresem Karviná a Dolní Lutyní je ještě patrnější strmý růst počtu obyvatel v okrese Karviná, oproti tomu vývoj v Dolní Lutyni zaznamenává podobné poklesy a nárůsty obyvatel jako Česká republika. Podle porovnání řetězovými indexy se vývoj počtu obyvatel v Dolní Lutyni a České republice příliš neliší, v roce 2001 bylo zaznamenáno mírné zvýšení počtu obyvatel v Dolní Lutyni, které bylo vyvoláno mírně zvýšenou porodností.

Okres Karviná po velkém růstu na počátku 20. století a ve 2. polovině 20. století svůj vývoj nyní stabilizoval a dostal se na úroveň vývoje počtu obyvatel České republiky.

Obrázek č. 13: Graf vývoje počtu obyvatel v České republice, v okrese Karviná a v obci Dolní Lutyně na základě řetězových indexů (Ři) v letech 1869 – 2001

Zdroj: Český statistický úřad. *Historický lexikon obcí ČR 1869 - 2005: I. díl*. Praha: ČSÚ, 2006. Str. 718 – 721. Vlastní zpracování.

5.2 Pohyb obyvatelstva

Počet obyvatel se ve sledovaném období (1991 – 2008) příliš nezměnil. V období 1991 – 1996 je zaznamenáván vzrůstající počet obyvatel, největší přírůstek obyvatel byl v roce 1993, kdy byly dostavěny již zmiňované bytové domy. Období let 1997 – 2003 je ve znamení úbytku počtu obyvatel. Vlna přistěhovalých pomalu doznívá, a zatímco úmrtnost je víceméně v rovnováze porodnost klesá. Největší přírůstek obyvatel v těchto letech byl v roce 1999, kdy byla mírně zvýšena vlna přistěhovalectví. Od roku 2006 je opět větší růst počtu obyvatel daný především novou vlnou přistěhovalectví, kdy se prosazuje trend bydlení na venkově. Tento trend trvá do současnosti. Viditelný je na nové výstavbě domů nedaleko centra obce a na ceně pozemků v obci (viz příloha č. 5). Počet obyvatel mezi rokem 1991 a 2008 se zvýšil o 437 osob. 90. léta minulého století by se dala rozdělit na 2 poloviny, první polovina se vyznačuje přírůstkem a druhá polovina naopak úbytkem obyvatelstva. V současné době se víceméně ustálil počet narozených a zemřelých a jsou zaznamenávány kladné hodnoty migračního salda, které dosahuje po roce 1993 druhých nejvyšších hodnot.

Tabulka č. 3: Pohyb obyvatel v obci Dolní Lutyně v letech 1991 až 2008

rok	střední stav obyvatelstva	počet živě narozených	počet zemřelých	hmp ³¹ (‰)	hmú ³² (‰)	přirozený přírůstek	migrační saldo	celkový přírůstek
1991	4 464	50	47	11,2	10,5	3	16	19
1992	4 504	55	48	12,2	10,7	7	54	61
1993	4 651	49	52	10,5	11,2	-3	236	233
1994	4 769	51	70	10,7	14,7	-19	21	2
1995	4 775	39	70	8,2	14,6	-31	42	11
1996	4 788	49	64	10,2	13,4	-15	30	15
1997	4 796	55	65	11,5	13,6	-10	10	0
1998	4 793	24	51	5,7	10,6	-27	22	-5
1999	4 801	32	53	6,7	11,0	-21	41	20
2000	4 798	27	44	5,6	9,2	-17	-9	-26
2001	4 767	40	44	8,3	9,2	-4	8	4
2002	4 749	29	58	6,1	12,2	-29	-11	-40
2003	4 720	37	57	7,8	12,1	-20	3	-17
2004	4 715	30	53	6,3	11,2	-23	30	7
2005	4 714	37	66	7,8	14,0	-29	20	-9
2006	4 748	35	62	7,3	13,1	-27	104	77
2007	4 826	42	50	8,7	10,4	-8	87	79
2008	4 901	43	54	8,7	11,0	-11	81	70

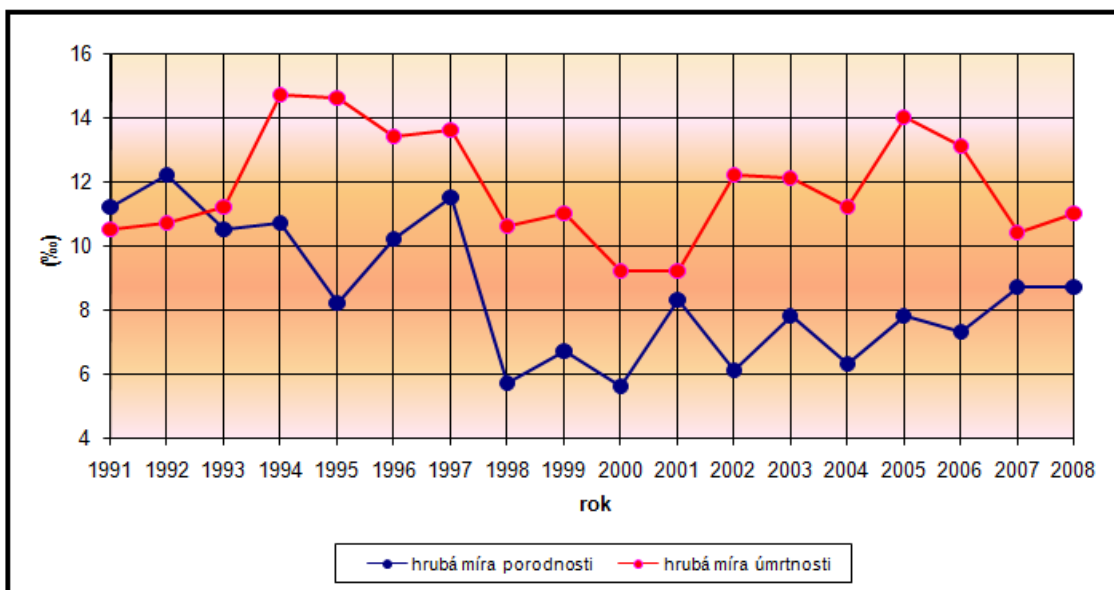
Zdroj: ČSÚ [online]. 2009 [cit. 2010-02-19]. Databáze demografických údajů za obce ČR. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm>. Vlastní zpracování.

Počty živě narozených a zemřelých jsou mírně kolísavé, nejvíce osob se narodilo v letech 1992 a 1997 (55 dětí), nejméně pak v roce 1998 (24). Naproti tomu počty zemřelých se pohybují okolo 50 – 60 osob. Nejvíce zemřelých bylo zaznamenáno v letech 1994 a 1995 (70 osob), nejméně pak v letech 2000 a 2001 (44). Od roku 1993 stabilně převyšuje úmrtnost nad porodností, čímž se přirozený přírůstek stává přirozeným úbytkem. Hrubá míra porodnosti (hmp) se pohybovala mezi léty 1991 – 1994 v rozmezí 10 – 12 ‰, kdy dobíhal „socialistický model“ porodnosti a děti se rodily nejčastěji ženám ve věku do 25 let. V roce 1995 byla hmp 8,2 ‰, následující dva roky byla hmp pozvolně zvyšována a dostala se na úroveň z let 1991 – 1994. V roce 1998 byl prudký pokles hmp až na 5,7 ‰, což bylo zapříčiněno slabou porodností. V roce 2001 dochází ke zvýšení hmp z důvodu opožděné porodnosti silných ročníků 70. let 20. století. Následující období je ve znamení zvyšování a snižování hmp v rozmezí 6 – 8 ‰. V posledních dvou sledovaných letech se hmp ustálila na 8,7 ‰.

³¹ Hrubá míra porodnosti

³² Hrubá míra úmrtnosti

Hrubá míra úmrtnosti (hmú) se projevuje ve větších výkyvech než hmp. Hmú dosáhla svých nejvyšších hodnot v letech 1994 (14,7 ‰) a 1995 (14,6 ‰), naopak nejnižší hodnoty byly zjištěny v letech 2000 a 2001 (oboje 9,2 ‰).

Obrázek č. 14: Graf vývoje hrubé míry porodnosti a úmrtnosti v obci Dolní Lutyně v letech 1991 – 2008

Zdroj: ČSÚ [online]. 2009 [cit. 2010-02-19]. Databáze demografických údajů za obce ČR. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm>. Vlastní zpracování.

5.3 Struktura obyvatelstva

5.3.1 Podle věku a pohlaví

Struktura obyvatelstva podle věku a pohlaví je sledována ve třech obdobích, v letech 1991 a 2001, kdy probíhalo Sčítání lidu, domů a bytů, a v roce 2008. Obci Dolní Lutyně se nevyhnul současný trend stárnutí populace, kdy za posledních 17 let došlo k prudkému stárnutí obyvatel. Index stáří se zvýšil o 31,1 procentuálních bodů. Přestože v roce 2008 byl zaznamenán mírný procentuální pokles poproduktivní složky obyvatelstva, který byl dán zvýšením počtu obyvatel v produktivní složce o necelé 4 procentuální body. Porodnost a předproduktivní složka i nadále klesá. Od roku 1991 se snížila o 5,3 procentuálních bodů (p. b.).

Tabulka č. 4: Věková struktura obyvatelstva Dolní Lutyně v letech 1991, 2001 a 2008

rok	obyvatel celkem	z toho ve věku						index stáří (%)
		0 - 14		15 -64		65 +		
		abs. ³⁷	%	abs.	%	abs.	%	
1991	4 469	828	18,5	2 965	66,3	676	15,1	81,7
2001	4 771	672	14,1	3 280	68,8	719	15,1	107,0
2008	4 936	650	13,2	3 553	72,0	733	14,9	112,8

Zdroj: ČSÚ, pracoviště Ostrava: SLDB 1991. ČSÚ [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. ČSÚ [online]. 2008 [cit. 2010-03-19]. Městská a obecní statistika. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/index>. Vlastní zpracování.

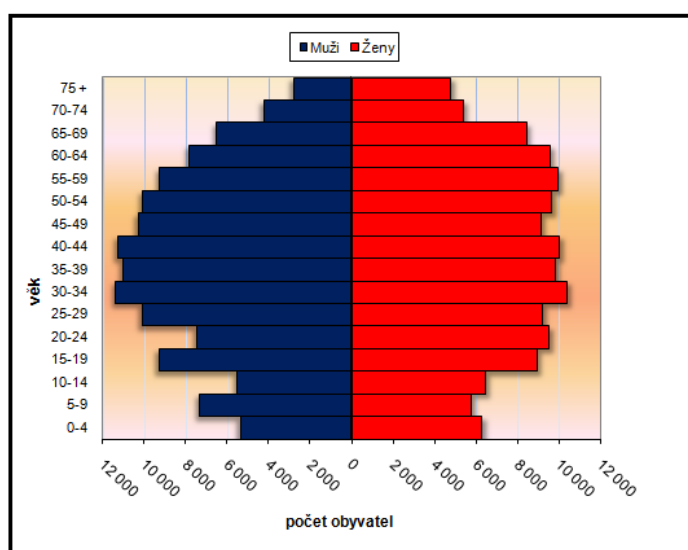
Co se týče struktury obyvatel podle pohlaví, vždy převládají ženy nad muži o více než 100 osob. Největší převahu měly ženy v roce 1991 (171 osob), postupně dochází ke snižování rozdílů mezi počtem mužů a žen. V roce 2008 bylo již pouze o 110 žen více. Příčinou může být vyšší porodnost chlapců a postupné umírání ročníků postižených válkami (především 2. světovou válkou).

Tabulka č. 5: Struktura obyvatel podle pohlaví v letech 1991, 2001 a 2008

rok	obyvatelstvo celkem	muži	ženy
1991	4469	2149	2320
2001	4771	2318	2453
2008	4936	2413	2523

Zdroj: ČSÚ, pracoviště Ostrava: SLDB 1991. ČSÚ [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. ČSÚ [online]. 2008 [cit. 2010-03-19]. Městská a obecní statistika. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/index>. Vlastní zpracování.

Věková pyramida pro okres Karviná v roce 1991 má slabě regresivní (urnovitý) tvar.

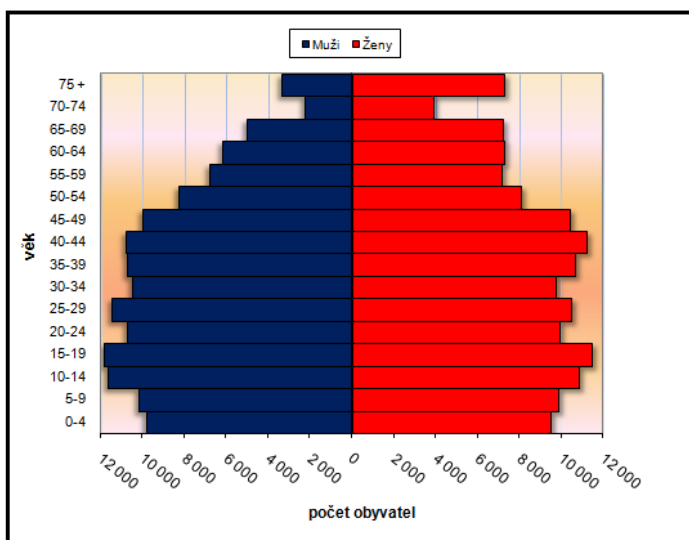

Začíná převažovat postreprodukční složka nad předreprodukční. Počet mužů a žen je v jednotlivých věkových kategoriích vyrovnán až do kategorie 50 – 54 let, kdy ženy začínají mít viditelnou převahu. Především v kategorii 75 + je patrná silná převaha žen.

Obrázek č. 15: Věková pyramida okresu Karviná v roce 1991

Zdroj: ČSÚ, pracoviště Ostrava: SLDB 1991, vlastní zpracování.

Věková pyramida pro okres Karviná v roce 2008 má již dobře viditelný regresivní (urnovitý) tvar, ve kterém postreprodukční složka (50 a více let) převažuje nad dětskou složkou (0 – 14 let). Počet mužů a žen je do 60. roce je

viditelná převaha žen, která již není v takové míře jako v roce 1991. Na počátku 21. století byla zaznamenána zvýšená porodnost chlapců (v roce 2008 skupina 5 – 9 let), porodnost dívek je od 90. let 20. století stabilní. S výjimkou skupiny mužů 5 – 9 let platí, že je více žen.

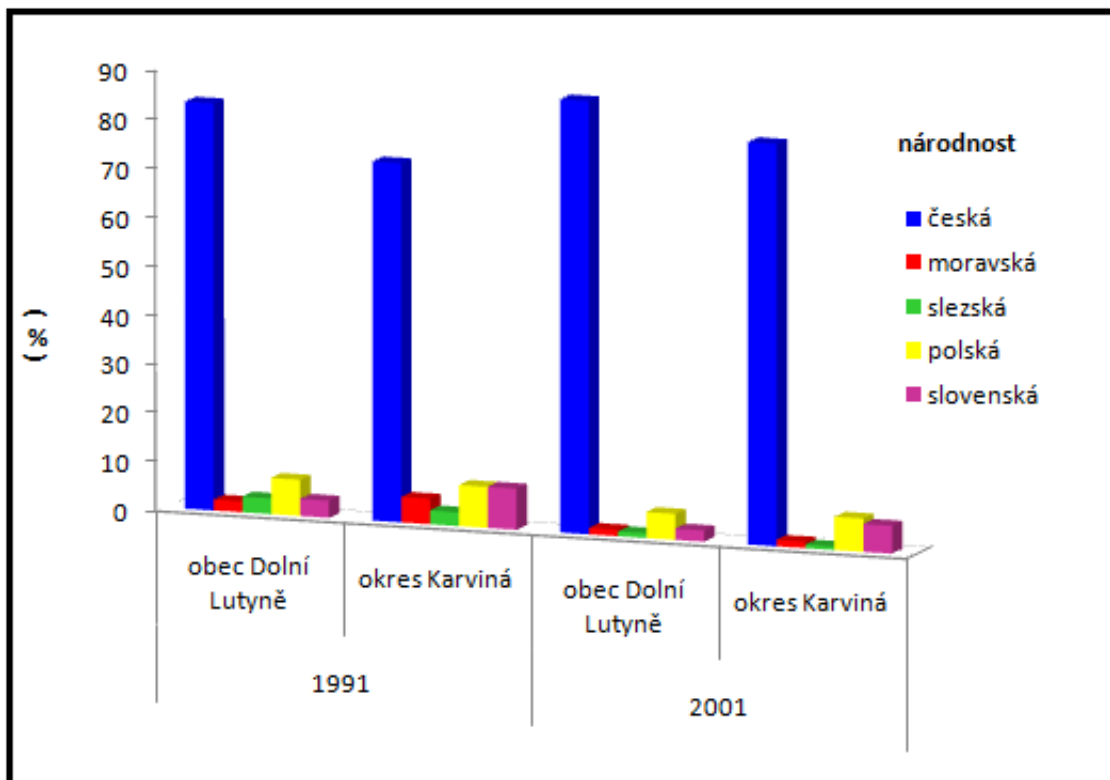
Obrázek č. 16: Věková pyramida okresu Karviná v roce 2008

Zdroj: ČSÚ [online]. 9. 10. 2009 [cit. 2010-02-22]. Věkové složení obyvatelstva v roce 2008. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/p/4003-09>>. Vlastní zpracování.

5.3.2 Podle národnosti a náboženství

Obec Dolní Lutyně, stejně jako celý okres Karviná, je národnostně nejednotná. Obyvatelstvo se hlásí k české, moravské nebo slezské národnosti. Je zde i zastoupení polské a slovenské menšiny. V roce 1991 byla při Sčítání lidu, domů a bytů ještě zastoupena národnost romská, maďarská, německá, rusínská a ukrajinská. Procentuálně stojí za zmínku romská národnost v okrese Karviná s 0,4 % a v Dolní Lutyni s 0,1 %. V roce 2001 byly zastoupeny pouze národnosti romská (v celém okrese Karviná s 0,1 % a v Dolní Lutyni to již bylo 0 %), německá, ukrajinská a vietnamská. Mezi roky 1991 a 2001 došlo ke zvýšení počtu obyvatel hlásící se k české národnosti na úkor ostatních národností. K slezské nebo moravské národnosti se většinou hlásili starší lidé, kteří postupně umírají a tím se i snižuje počet obyvatel hlásící se k těmto národnostem. Celý okres Karviná nepatří k okresům se silným regionálním cítěním, jako je to třeba na Moravě. Příčinou je vysoký počet přistěhovalců z celé republiky ve druhé polovině 20. století. Mladá generace se již většinou hlásí k národnosti české. V případě polské nebo slovenské národnosti došlo také k poklesu osob, které se k ní hlásí. Příčina oslabení národnostního cítění má podobné příčiny.

Stará generace se sice hlásí k polské nebo slovenské národnosti, ale jejich potomci volí většinou již českou národnost.

Obrázek č. 17: Graf národnostního složení okresu Karviná a obce Dolní Lutyně v letech 1991 a 2001

Zdroj: ČSÚ, pracoviště Ostrava: SLDB 1991. ČSÚ [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. Vlastní zpracování.

Okres Karviná patří k tradičním okresům s nižším zastoupením věřících obyvatel především ve větších městech. Významná církev je Římskokatolická. Dále se zde objevují se zde ještě Československá církev husitská, Pravoslavná církev a Českobratrská církev evangelická. Ze srovnání let 1991 a 2001 vyplývá, že dochází ke zvyšování počtu obyvatel bez vyznání. Velký rozdíl je v Dolní Lutyni, kde došlo ke snížení obyvatel hlásící se k Římskokatolické církvi o necelých 20 p. b. a k posílení obyvatel bez vyznání. V roce 1991 Římskokatolická církev měla největší zastoupení v Dolní Lutyni i okrese Karviná (zde ale o pouhé 3 p. b. více). V okrese výrazně převládlo obyvatelstvo nehlásící se k žádnému náboženství (více než polovina obyvatel). V obci Dolní Lutyně byl v roce 2001 stav poměrně vyrovnaný, ale i zde dochází k pomalému ústupu náboženství.

Tabulka č. 6: Struktura obyvatelstva podle náboženského vyznání v roce 1991 a 2001

rok 1991	náboženské vyznání (%) ³³						
	1	2	3	4	5	6	7
obec Dolní Lutyně	25,0	62,0	0,7	1,3	0,04	0,6	10,3
okres Karviná	36,2	39,3	1,2	7,1	0,1	1,1	15,2
rok 2001	náboženské vyznání (%)						
	1	2	3	4	5	6	7
obec Dolní Lutyně	44,7	44,1	0,4	0,3	0,04	7,7	7,4
okres Karviná	55,6	27,7	0,8	0,8	0,1	8,5	7,3

Zdroj: ČSÚ, pracoviště Ostrava: SLDB 1991. ČSÚ [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. Vlastní zpracování

Ve sledovaných letech je i poměrně vysoké procento nezjištěného vyznání, tento trend ale klesá. Za 10 let se v okrese Karviná snížil o polovinu a v Dolní Lutyni o 3 p. b. V kategorii ostatní církve má v roce 1991 významnější zastoupení Řeckokatolická církev a v roce 2001 Náboženská společnost Svědků Jehovových.

5.3.3 Podle vzdělání a ekonomické aktivity

Vzdělanostní struktura obyvatel se v posledních letech zlepšila. Ubylo lidí se základním vzděláním, posílilo se vzdělání střední bez maturity a úplné středoškolské vzdělání s maturitou, došlo i ke zvýšení počtu vysokoškoláků. Úbytek obyvatel se základním vzděláním je necelých 10 % a v samotné obci Dolní Lutyně dokonce ubylo lidí se základním vzděláním o 13 p. b.

Tabulka č. 7: Vzdělanostní struktura v Dolní Lutyni a okrese Karviná v letech 1991 a 2001

1991	základní	%	střední bez maturity	%	střední s maturitou	%	vysokoškolské	%
Dolní Lutyně	1 554	43,1	1 226	34	672	18,7	151	4,2
okres Karviná	82 335	37,6	80 758	36,9	44 404	20,3	11561	5,3
2001	základní	%	střední bez maturity	%	střední s maturitou	%	vysokoškolské	%
Dolní Lutyně	1 196	30,1	1 548	39	1 005	25,3	222	5,6
okres Karviná	63 462	27,9	90 839	40	58 216	25,6	14 711	6,5

Zdroj: ČSÚ, pracoviště Ostrava: SLDB 1991. ČSÚ [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. Vlastní zpracování.

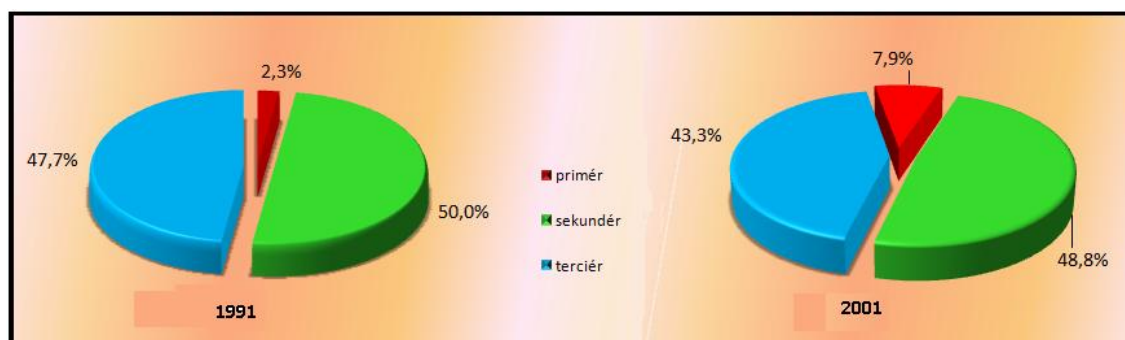
Vrstva obyvatel s výučním listem stoupla v průměru o 4 – 5 p. b. Podobně si v celém okrese vedli i obyvatelé s úplným středoškolským vzděláním, v Dolní Lutyni byl počet

³³ 1 – bez vyznání, 2 – Církev římskokatolická, Církev československá husitská, 4 – Českobratrská církev evangelická, 5 – Pravoslavná církev, 6 – ostatní církve, 7 – nezjištěno vyznání

lidí s maturitou zvýšen o 7 p. b. Obyvatel s vysokoškolským vzděláním přibýlo pouze jedno procento. Všeobecně se dá říct, že vzdělání má v okrese Karviná vzestupnou tendenci (viz příloha č. 10 a 11). Do skupiny se základním vzděláním patří lidé se základním vzděláním a lidé bez vzdělání, ke skupině střední bez maturity se řadí učňovské vzdělání, střední vzdělání bez maturity a úplné střední odborné a učňovské vzdělání bez maturity. Úplné střední všeobecné vzdělání, střední vzdělání s maturitou a vyšší odborné vzdělání náleží do skupiny vzdělání střední s maturitou. Do skupiny vysokoškolského vzdělání se zařazují veškeré typy vysokoškolského vzdělání (univerzitní, technické, ekonomické, zemědělské aj. typy vysokých škol).

Počet ekonomicky aktivních obyvatel se v Dolní Lutyni mezi léty 1991 a 2001 snížil o 4,6 p. b., počet nezaměstnaných vzrostl o 12,6 p. b. V celém okrese Karviná počet ekonomicky aktivních obyvatel klesl o 15,8 p. b. a nezaměstnanost se zvýšila o 16,4 p. b. (viz příloha č. 19). Mezi ekonomicky aktivní obyvatelstvo (EAO) patří zaměstnaní, zaměstnavatelé, samostatně činné osoby, pracující důchodci, studenti učni, ženy na mateřské dovolené, osoby ve vazbě nebo ve výkonu trestu, nezaměstnané osoby. Mezi ekonomicky neaktivní osoby patří osoby nezávislé (nepracující důchodci, ostatní nepracující osoby s vlastním zdrojem obživy) a osoby závislé (děti předškolního věku, nepracující žáci, studenti a učni, ženy na rodičovské dovolené, osoby v domácnosti a další závislé osoby).

Obrázek č. 18: Srovnání zastoupení pracujících v jednotlivých sektorech v roce 1991 a 2001 v Dolní Lutyni

Zdroj: ČSÚ, pracoviště Ostrava: SLDB 1991. ČSÚ [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. Vlastní zpracování.

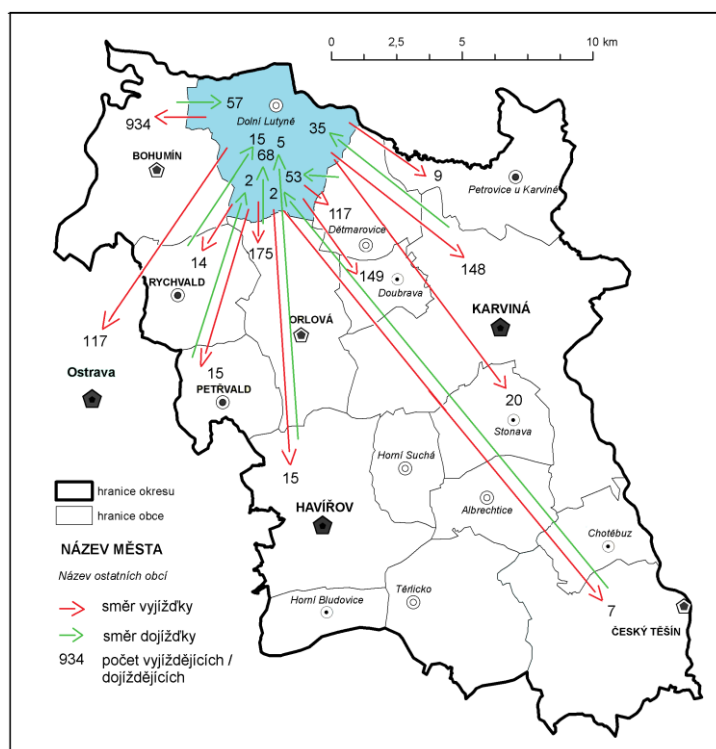
Pokles EAO v okrese Karviná a v obci Dolní Lutyně není příliš velký, může být zapříčiněn menším úbytkem obyvatel nebo postupným stárnutím populace v okrese Karviná. Dlouhodobým problémem Karvinska je vysoká nezaměstnanost (viz příloha č. 5), která narůstá především díky zavírání dolů a propouštění ve velkých průmyslových

podnicích. EAO má v Dolní Lutyni, stejně jako v celém okrese Karviná (viz příloha č. 17) největší zastoupení v sekundárním sektoru (průmysl, stavebnictví), kterému se pomalu vyrovnává terciérní sektor (doprava, služby, školství, obchod...). Primární sektor (zemědělství, lesnictví) je dlouhodobě na ústupu. Během 10 let se zaměstnanost v tomto sektoru snížila o 5,6 p. b. Tento pokles je zapříčiněn zvýšením efektivity v zemědělství a rušením mnoha zemědělských podniků.

5.4 Dojíždka za prací

Co se týče dojíždky a vyjíždky do zaměstnání, je Dolní Lutyně vyjíždkovou obcí. V porovnání dojíždky a vyjíždky za prací v letech 1991 a 2001 se snížil počet dojíždějících do obce a vzrostl počet vyjíždějících. V roce 1991 denně za prací mimo

obec vyjíždělo 1603 osob, tyto lidé nacházeli zaměstnání především v Bohumíně v ŽDB (Železárny a drátovny Bohumín), na šachtách v Orlově, Doubravě a Stonavě. Místa dojíždky i vyjíždky se za 10 let zúžila převážně na okolní obce. Došlo k posílení dojíždky do větších měst (Ostrava, Karviná), úbytku dojíždějících do Bohumína z důvodu velkých propouštění v 90. letech 20. století.

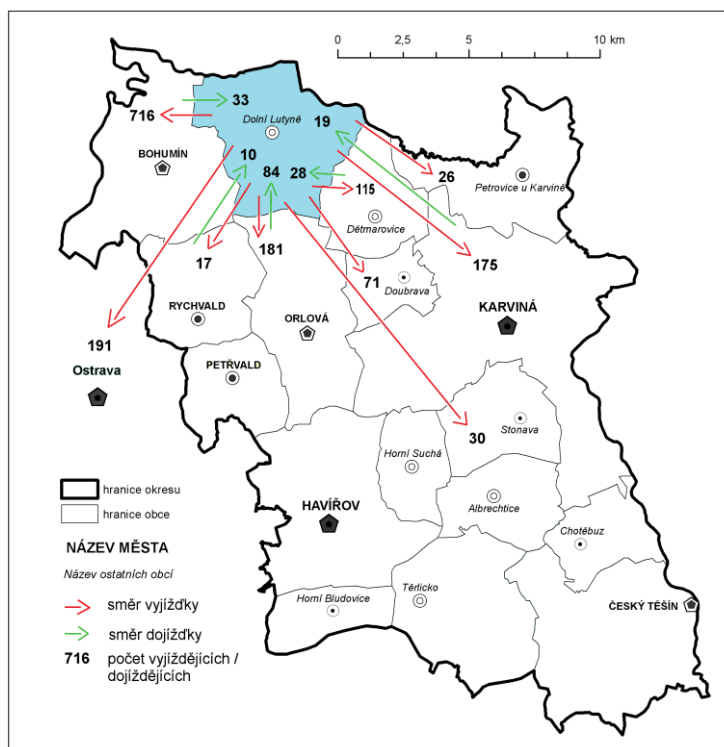
Obrázek č. 19: Dojíždka a vyjíždka za prací v obci Dolní Lutyně, 1991

Zdroj: Data poskytnuta Českým statistickým úřadem, vlastní zpracování.

Omezení těžby černého uhlí na Karvinsku přineslo i řadu propouštění a snížení dojíždky do těchto měst a obcí, kdy např. v dole Doubrava v roce 1989 pracovalo 5 639 osob, v roce 2006 to bylo již 4 189 osob.³⁴ V roce 2007 byla těžba ukončena.

³⁴ SMOLOVÁ, Irena. *Těžba nerostných surovin na území České republiky a její geografické aspekty*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. Str. 99.

V roce 2001 denně za práci mimo obec vyjíždí 1492 osob. Nejvíce jich míří do sousedního Bohumína, kde nacházejí zaměstnání především v místních železárnách. Do sousední Orlové jich vyjíždí druhý nejvyšší počet zaměstnaných. Tito lidé pracují

především na místních dolech. Ostrava, krajské město, nabízí širokou škálu pracovních pozic, cestuje zde třetí nejvyšší počet vyjíždějících. Karviná, jakožto okresní město, je v počtu vyjíždějících na čtvrtém místě. Uplatnění zde nachází lidé v průmyslových podnicích, ale také i v administrativní pracovní činnosti.

Obrázek č. 20: Dojíždka a vyjíždka za práci v obci Dolní Lutyně, 2001

Zdroj: Data poskytnuta Českým statistickým úřadem, vlastní zpracování.

Počet dojíždějících do obce je 174 lidí. Počet není příliš vysoký, ale vzhledem k tomu, že obec nevytváří dostatečné pracovní zázemí, kdy okolní velká města stahují velký počet pracujících, číslo není zas tak malé. Téměř polovina dojíždějících je ze sousední Orlové, se kterou je dobré autobusové spojení meziměstských linek i linek MHD. Na druhém místě je rovněž sousední Bohumín, se kterým je také velice dobré autobusové a vlakové spojení. Podobně je na tom i sousední obec Dětmarovice.

Na základě porovnání OPM (obsazených pracovních míst), ZEA (zaměstnaného ekonomicky aktivního obyvatelstva) a KPF (klasifikace pracovní funkce) je možné klasifikovat obce jako obce s funkcí čistě obytnou, obytnou, obytně – pracovní, pracovní – obytnou, pracovní a čistě pracovní, rozložení těchto funkcí je v okrese Karviná silně nerovnoměrné. Postavení Dolní Lutyně v rámci obcí okresu Karviná pak značí tabulka č. 8.

Tabulka č. 8: Funkční typologie obcí okresu Karviná

Klasifikace obcí podle pracovní funkce				
obec	OPM	ZEA	KPF	funkce obce
Albrechtice	594	1 733	0,34	obec s fcí obytně-pracovní
Bohumín	11 454	9 752	1,17	obec s fcí pracovní
Český Těšín	8 977	10 884	0,82	obec s fcí pracovní-obytnou
Dětmarovice	1 777	1 548	1,15	obec s fcí pracovní
Dolní Lutyně	564	1 991	0,28	obec s fcí obytnou
Doubrava	1 818	658	2,76	obec s fcí čistě pracovní
Havířov	20 444	33 249	0,61	obec s fcí obytně-pracovní
Horní Bludovice	171	615	0,27	obec s fcí obytnou
Horní Suchá	1 913	1 646	1,16	obec s fcí pracovní
Chotěbuz	360	392	0,92	obec s fcí pracovní-obytnou
Karviná	27 524	25 310	1,09	obec s fcí pracovní
Orlová	9 992	14 004	0,71	obec s fcí obytně-pracovní
Petrovice u Karviné	1 272	2 041	0,62	obec s fcí obytně-pracovní
Petřvald	1 958	2 481	0,79	obec s fcí pracovní-obytnou
Rychvald	1 439	2 702	0,53	obec s fcí obytně-pracovní
Stonava	5 940	702	8,46	obec s fcí čistě pracovní
Těrlicko	755	1 706	0,44	obec s fcí obytně-pracovní

Zdroj: ČSÚ [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. Vlastní zpracování.

6 HOSPODÁŘSTVÍ

Obec Dolní Lutyně patří tradičně k obcím s nejnižší nezaměstnaností v okrese, ale přesto je stejně jako celý okres Karviná postižen vysokou nezaměstnaností. Nezaměstnanost v posledních letech klesala a v roce 2009 se dostala na úroveň z roku 1998. Hospodářská krize ovšem zapříčinila, že nezaměstnanost opět prudce vzrostla (viz příloha č. 20). Nezaměstnanost zvýšilo i přerušení stavby dálnice, kdy přišli o práci lidé, kteří dali přednost práci na stavbě dálnice před svou stávající práci, a zkrachování některých podniků. Protože má obec především obytnou funkci a z výrobních funkcí převládá zemědělská a nenachází se zde žádné velké podniky, krize se neprojevila na podnikatelských subjektech přímo v obci, ale díky vysoké vyjížděce pracujících (viz obrázek č. 20), kdy lidé přicházeli o zaměstnání vlivem redukce zaměstnanců v podnicích v okolních městech, nezaměstnanost vzrostla.

6.1 Zemědělství

Přestože Dolní Lutyně leží v blízkosti velkých měst, je to obec venkovského charakteru. V obci vždy mělo hlavní roli zemědělství. I v dnešní době je to jedno z mála ucelených území v okrese Karviná, kde se nachází perspektivní podmínky pro zemědělskou prvovýrobu v bezprostřední blízkosti velkých měst a není zdevastováno hornickou činností. Zemědělský ráz obce prokazuje i podíl zemědělské půdy na půdním fondu, který tvoří 72,5 %. Zemědělská půda je tvořena téměř celá ornou půdou (86,9 %).³⁵ Zemědělský statek zde byl vybudován již v 18. století díky rodu hrabat Taafů. Po roce 1948 docházelo na celém území tehdejší Československé republiky ke znárodňování pozemků a zakládání Jednotných zemědělských družstev (JZD) a státních statků. V Dolní Lutyni vznikl Státní statek Dolní Lutyně. V roce 1983 byl Státní statek Dolní Lutyně přičleněn ke Karviné a statek získal název Státní statek Karviná, hospodářství Dolní Lutyně. V roce 1993 došlo k privatizaci Státního statku. Statek v letech 1993 – 2000 nesl název Natur, a. s. V současné době je majitelem statku firma Netis, a. s. se sídlem v Návsí u Třince. Přímo v Dolní Lutyni má firma 40 stálých zaměstnanců. Součástí statku je i prodejna produktů rostlinné a živočišné výroby.³⁶ Statek se zaměřuje především na pěstování obilovin, řepky a kukuřice. V živočišné výrobě převažuje chov skotu a prasat.

³⁵ ČSÚ [online]. 2008 [cit. 2010-03-19]. Městská a obecní statistika. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/index>.

³⁶ Data poskytnuta pracovníky Netis, a. s., pobočka Dolní Lutyně.

Druhým zemědělským objektem je Farma Nerad, která je v současné době v likvidaci. Farma byla vystavěna v 18. století opět díky rodu Taafů. Farma se podobně jako státní statek zabývala pěstováním obilí, kukuřice a řepky. V živočišné výrobě byl důležitý chov skotu, který byl důležitý především pro šlechtitelskou stanici, která se na farmě nalézala. Po roce 1989 vystřídala Farma několik majitelů, posledním byla firma ARES. Objekty bývalé Farmy využívá statek v Dolní Lutyni, který rovněž využívá i část zemědělských ploch, které byly po zrušení farmy navráceny původním majitelům. Ti ale již o pozemky neprojeví zájem a pronajímají je firmě Netis, a. s. Druhá polovina zemědělských ploch byla odkoupena státem a uvolněna pro stavbu dálnice D1.

6.2 Průmysl

Na území obce se nenachází žádný velký průmyslový podnik. Situace v obci se mohla změnit díky vybudování průmyslové zóny na území Věřňovic. Tato lokalita byla vybrána především díky její vhodné poloze – v blízkosti železničního koridoru a nově budované dálnice D 1 (47). Proti výstavbě zóny se ozvaly hlasy ochránců přírody, protože tato lokalita je místem chráněného území Heřmanský stav Odry – Poolší (viz kapitola 4.3), a v neposlední řadě také místních obyvatel. V současné době byly plány na vybudování zóny odloženy na neurčito s tím, že až zprovoznění celé dálnice ukáže, zda je tato lokalita vhodná. V Dolní Lutyni Neradu se nachází štěrkopískovna, ve které se těží přírodní kamenivo. Svůj závod zde má firma Cemex Sand, s. r. o., která je součástí společnosti CEMEX, která má 9 závodů po celé České republice a produkuje 2,5 milionu tun kameniva ročně.³⁷

Obrázek č. 21 a 22: Areál štěrkopískovny v Dolní Lutyni (21) a lokalita možné průmyslové zóny ve Věřňovicích (22)

Zdroj: foto Kateřina Rončková (duben 2010)

³⁷ HBI Česká republika [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Online databáze firem. Dostupné z WWW: <<http://www.hbi.cz/myHBI.php?Lang=cs>>.

V současné době je v likvidaci pekárna MAX, která měla dlouholetou tradici. Prostory pekárny využívá Rychvaldská pekárna, která zde má i svou prodejnu. Výrobou pečárenských a cukrárenských produktů se zabývala i firma AMPAX, s. r. o., která je nyní také v likvidaci. Z potravinářského odvětví se zde ještě nachází dvě výrobní kořeny – DAFO a SALEX CZ. V obci se rovněž nalézají několik podniků zabývajících se dřevěnými produkty – Dušan Nováček – DYNASTY (výroba Euro palet a ostatního obalového materiálu, výroba oken, dveří; truhlářství) a IMA invest MORAVA s. r. o. (Zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku).³⁸ Svá sídla zde mají i strojírenské podniky jako např. AGROKOV Slezsko, s. r. o. (výroba zámků, klíčů a pantů, výroba ostatních kovodělných výrobků, výroba ostatních strojů a zařízení pro všeobecné účely).³⁹

6.3 Doprava

Co se týče dopravy, nachází se Dolní Lutyně na důležitém místě. Středem obce prochází silnice I. třídy č. I/67, což je hlavní tah mezi Bohumínem a Karvinou. Dále se na území obce buduje dálnice D 1 (47), která má napojit na dálniční síť Ostravu, dálnice povede až za hranice státu na území Polska. V současné době se vedou jednání o vybudování silničního obchvatu kolem obcí Dolní Lutyně a Dětmarovic. Silnice by měla vést podél železniční tratě a přímo napojit Karvinou na dálniční síť. Obec má i svou vlakovou zastávku, která leží na významném železničním koridoru. Trať č. 320 vede z Bohumína do Mostů u Jablunkova, kde dále pokračuje do Čadce na Slovensku.

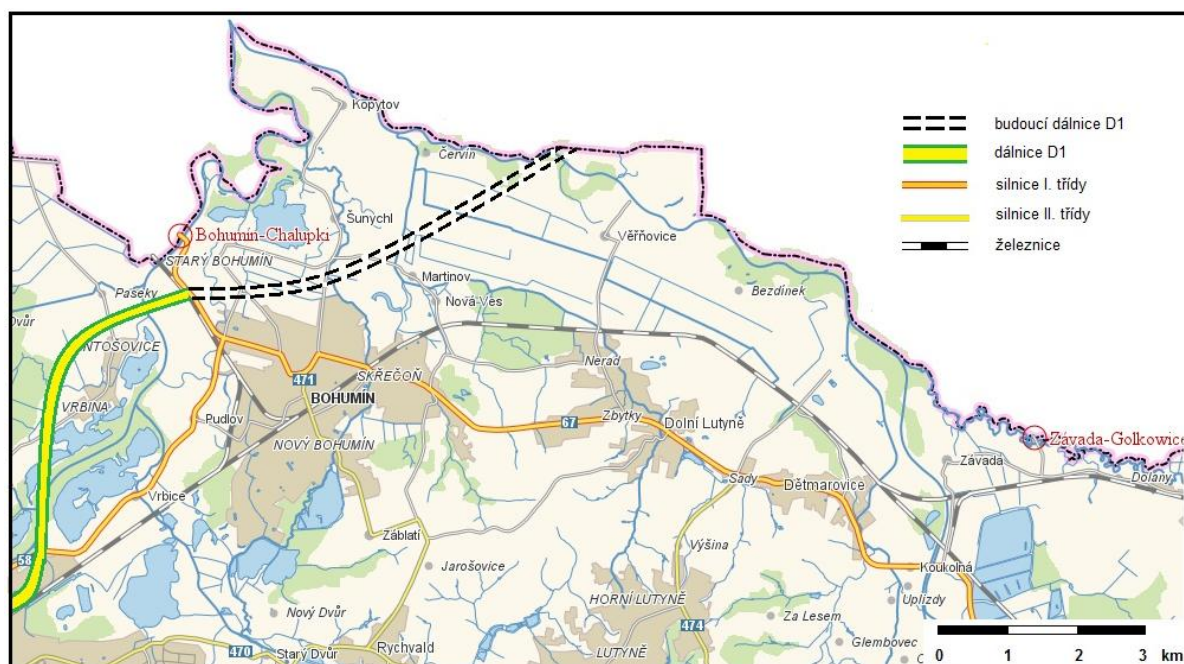
Obrázek č. 23 a 24: Pohled na stavbu dálnice D 1 (23) a vlakovou zastávku v Dolní Lutyni (24)

Zdroj: foto Kateřina Rončková (duben 2010)

³⁸ HBI Česká republika [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Online databáze firem. Dostupné z WWW: <<http://www.hbi.cz/myHBI.php?Lang=cs>>.

³⁹ Tamtéž.

Patří tedy mezi hlavní železniční spojení mezi Českou republikou a Slovenskem. Trať č. 320 je i hlavní tratí do Polska - v Dětmarovicích se trať rozděluje a přes Petrovice u Karviné vede do Zebrzydowic, a dále potom do Krakova nebo Varšavy. Železniční doprava je pro obec významná především z hlediska přepravy osob a má mezinárodní charakter.

Obrázek č. 25: Dopravní infrastruktura v obci Dolní Lutyně

Zdroj: HS - RS geoportal [online]. 2008 [cit. 2010-03-18]. HS - RS geoportal. Dostupné z WWW: <<http://geoportal.bnhelp.cz/map/?SID={=eng}>>.

6.4 Služby

Během SLDB 2001 bylo zjištěno, že ve službách je v Dolní Lutyni zaměstnáno přes 45 % obyvatel obce. Tito obyvatelé nachází uplatnění, jak ve službách veřejných, tak i komerčních. Mezi služby veřejné patří školy, zdravotnictví atd., ke službám komerčním se řadí obchody, opravny aj.

6.4.1 Veřejné služby

Mezi nejdůležitější veřejné služby patří správa obce, kterou je pověřeno 15 členů obecního zastupitelstva a 5 členů rady obce. Obec je od roku 2003 zřizovatelem dvou základních škol. Před rokem 2003 se na území obce nacházelo celkem 5 základních a mateřských škol (ZŠ a MŠ A. Jiráka, ZŠ a MŠ Nerad, ZŠ a MŠ Věřňovice, ZŠ a MŠ Zbytky a ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím), pouze ale ZŠ A. Jiráka byla

právním subjektem již od r. 1993, ostatní školy spadaly pod školský úřad, který byl k 1. 1. 2003 zrušen. Tím vstala otázka, zda školy sloučit nebo vytvořit více příspěvkových organizací. Zastupitelstvo obce na svém zasedání ze dne 5. 8. 2002 rozhodlo české a mateřské školy sloučit do jedné a polská škola se stala samostatnou příspěvkovou organizací.⁴⁰ Pouze ale ZŠ A. Jiráska a ZŠ s polským jazykem vyučovacím měly i druhý stupeň. ZŠ Nerad byla roku 2006 pro nedostatek žáků uzavřena. ZŠ a MŠ Aloise Jiráska navštěvuje v tomto školním roce (2009/2010) celkem 458 žáků a je zde zaměstnáno 60 osob, z toho 37 pedagogických pracovníků.⁴¹ V hlavní budově školy má své prostory i Základní umělecká škola Rychvald. Druhou školou, kterou zřizuje obec, je Szkoła Podstawowa i Przedszkole z Polskim Językiem Nauczania w Lutyni Dolnej (ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Dolní Lutyně). Tato škola má 53 žáků a 15 zaměstnanců, z toho 12 pedagogický pracovníků.⁴²

V obci došlo také ke zlepšení zdravotnické péče, když byla zřízena druhá ordinace

praktického lékaře. Je zde i jedna ordinace lékaře pro děti a dorost a dvě ordinace zubního lékaře. V provozu je také místní lékárna, která nedávno prošla rekonstrukcí vnější fasády. Lékárně tak byla navracena její původní podoba. Sociální zabezpečení zajišťuje zřízený Dům s pečovatelskou službou pro seniory.

Obrázek č. 26: Budova lékárny v Dolní Lutyni

Zdroj: foto Kateřina Rončková (duben 2010)

6.4.2 Komerční služby a veřejný život v obci

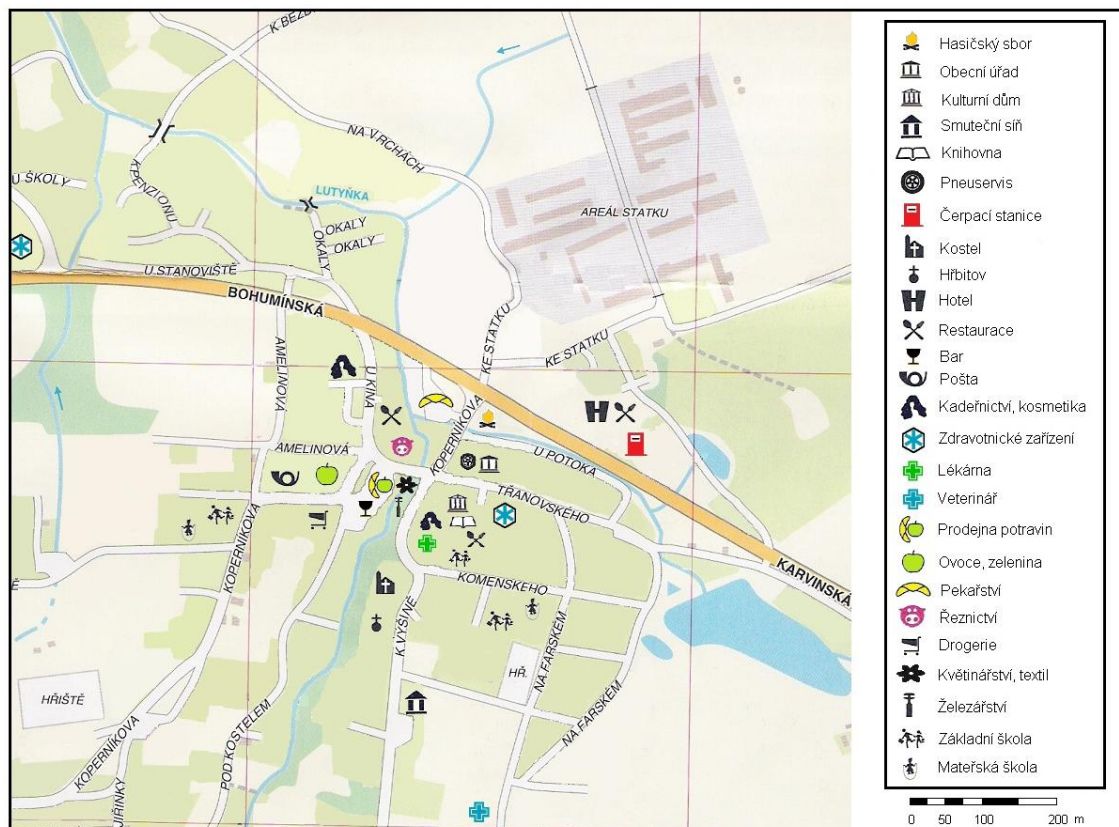
Dolní Lutyně je na služby v obci poměrně pestrá. Tyto služby se soustřeďují v centru obce (viz obrázek č. 27). Nachází se zde velká prodejna potravin a smíšeného zboží Koruna, Řeznictví Wojtas, drogerie Teta, prodejna textilu a květinářství Klečka, papírnictví, prodejna tabákových výrobků a železářství Velman, Česká pošta,

⁴⁰ podle § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, podle § 14 odst. 2 zákona č. 564/1999 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a podle § 27 zák. č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

⁴¹ Data poskytnuta ZŠ a MŠ Dolní Lutyně, Komenského 1000, příspěvková organizace.

⁴² Data poskytnuta ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Dolní Lutyně, příspěvková organizace.

kadeřnictví, kosmetické studio, fitnesscentrum a knihovna. Na Zbytkách je prodejna potravin Ham Krám, v Neradě je prodejna potravin Kasalová a ve Věřňovicích má své obchodní zastoupení prodejna potravin Hruška, nachází se zde i kadeřnictví a knihovna. Mezi významné podniky v obci patří Pneuservis Stoklasa, Kamenictví Franek, instalatérská firma Intevo Karviná, s. r. o. nebo Stavebniny Durčák.

Obrázek č. 27: Služby v centru obce Dolní Lutyně

Zdroj: ŠPIC, Štefan. *Mapa obce Dolní Lutyně*. Ostrava: 3A Design, 2005. Vlastní zpracování.

Dolní Lutyně nabízí také kulturní a sportovní vyžití, které je oslabeno kvůli zrušenému koupališti a kinu. Kulturní vyžití umožňují dva kulturní domy (ve středu obce a ve Věřňovicích), ve kterých se konají různé společenské akce (plesy, divadelní a hudební představení, výstavy...). Ke kulturním objektům patří ještě budova PZKO ve Věřňovicích a klubovna Jiřinka, která patří Českému svazu zahrádkářů. U budovy ZŠ A. Jiráska bylo opraveno hřiště a vybudován nový sportovní areál, kde se nachází běžecký ovál, velké hřiště (fotbal, volejbal, nohejbal, basketbal), tenisový kurt a malé hřiště (florbal, pozemní hokej, in-line hokej), které je v zimě možné pokrýt ledem. Ke sportovním účelům slouží ještě dvě fotbalová hřiště TJ Sokol Dolní Lutyně a TJ Sokol Věřňovice a místní park.

Jak už bylo několikrát zmíněno, Dolní Lutyně si do dnešní doby zachovala svůj venkovský ráz a s ním i spolky, které k vesnici bezesporu patří. Jsou zde jak spolky chovatelské, pěstovatelské, myslivecké, pro děti, tak i hasičské, sportovní nebo pěvecké aj. K chovatelským spolkům patří Český svaz chovatelů poštovních holubů, Český svaz

včelařů a Český svaz chovatelů. Dlouholetou tradici zde má Český svaz zahrádkářů nebo dvě myslivecká sdružení – Myslivecké sdružení Borky – Věřňovice a Myslivecké sdružení Dolní Lutyně – Zbytky.

Obrázek č. 28: Klubovna Jiřinka Českého svazu zahrádkářů

Zdroj: foto Kateřina Rončková (duben 2010)

Svou pomoc při hašení požárů nebo během záplav nabízí také dva spolky dobrovolných hasičů – Sbor dobrovolných hasičů Dolní Lutyně Střed a Sdružení hasičů Dolní Lutyně – Nerad. Důležitým spolkem pro děti je místní skautský oddíl Střelka, výtvarný spolek Šikulky nebo Rodinné centrum Beruška a pro ženy Spolek dolnolutyňských žen. Mezi další spolky pro trávení volného času patří sportovní oddíly fotbalových mužstev, ke sportovním oddílům náleží ještě vodácký oddíl POSEJDON, který se nejvíce zasadil o splavnění části řeky Olše na území Věřňovic. Starší generaci dělá radost Klub seniorů nebo dechová kapela Lutyňanka. Na území obce je i několik polských spolků. Mezi ty nejvýznamnější patří MS PZKO Věřňovice, MS PZKO Dolní Lutyně, Harcerze a smíšený pěvecký sbor Lutnia.

Obyvatelé obce mají také spoustu příležitosti k vzájemnému setkání na společenských akcích jako jsou například obecní, školní nebo sportovní plesy, vepřové hody, sportovní utkání místních fotbalových klubů nebo různé výstavy a divadelní nebo hudební představení, které se konají buď v Kulturním domě ve středu obce nebo v místním kostele. Centrem zájmů se stávají i dvě poutě, které se v obci pořádají. Jedna se koná začátkem května ve Věřňovicích a druhá na konci června v centru Dolní Lutyně.

7 ROZVOJ OBCE

7.1 Územní plán

Pro obec Dolní Lutyně byl vypracován nový územní plán, který byl schválen 31. 3. 2010, a je platný až do roku 2020. Stávající plán navazuje na dosavadní vývoj obce a odpovídá všem parametrům, které musí splňovat coby součást Rozvojové oblasti Ostrava.⁴³ Nový plán se soustředí především na nalezení nových ploch pro obytnou výstavbu, ploch pro rozvoj výroby, občanského vybavení, sportovních a tělovýchovných zařízení a pro rozšíření ploch veřejně přístupné zeleně, dále na odstranění dopravních závad na stávající komunikační síti a na doplnění komunikací v nových lokalitách. Součástí návrhu je vymezení místního systému ekologické stability.⁴⁴ V novém územním plánu jsou vytvářeny podmínky pro zkvalitňování života v obci, a to především návrhem rozšíření kanalizace, návrhem zastavitelných ploch pro rozvoj drobné výroby, výrobních služeb a návrhem ploch pro rozšíření těžby v pískovně a tím zvýšení počtu pracovních míst v obci. S ohledem na vyšší kladné migrační saldo v posledních letech a tím i vysokou atraktivnost bydlení počítá nový územní plán s rozšířením ploch pro individuální bytovou výstavbu. Předpokládá se, že do roku 2020 vznikne celkem 320 nových bytů, z toho okolo 25 % formou přístaveb a nástaveb stávajících objektů. Právě nedostatek stavebních ploch byl hlavním impulsem pro vypracování nového územního plánu, ve kterém se počítá, že rozsah a kapacita nově navržených ploch by však měla být minimálně o 50 % vyšší než je předpokládaný rozsah nové výstavby. V oblasti ekonomických aktivit byl zádrhel ohledně další těžby v místní pískovně, neboť obyvatelé se domnívali, že schválením nového územního plánu dá obec automaticky souhlas s další těžbou šterku. Představy se ale ukázaly mylné, protože těžaři mají vytyčené území, kde mohou těžít a o dalším rozšíření těžby jednájí zástupci firmy Cemex Sand, s. r. o. s majiteli pozemků a do těchto jednání obec nemůže zasahovat.

---

⁴³ Rozvojová oblast Ostrava vytváří územní podmínky pro regeneraci sídel, zejména pro přestavbu zastavěného území, vytváří podmínky pro rekultivaci a regeneraci zastavěných ploch a brownfields, řeší začlenění ploch rekultivovaných po těžbě a chrání před zastavěním plochy nezbytné pro vytvoření souvislých veřejně přístupných zelených pásů vhodných pro krátkodobou rekreaci a pro vznik lesních porostů. Převzato z: Obec má schválený nový územní plán. *Dolnolutyňské noviny*. Duben 2010, 4, s. 1.

⁴⁴ SALVETOVÁ, Helena, et al. *Územní plán Dolní Lutyně* [online]. Ostrava: Urbanistické středisko Ostrava, 2010 [cit. 2010-04-24]. I. návrh. Dostupné z WWW: <<http://dolnilutyny.org/www2/deska/2010/uz.pdf>>.

Obec má kromě územního plánu zpracován i strategický plán obce z roku 2006, který má platnost do roku 2010. Obecní zastupitelstvo na svém zasedání rozhodlo, že plán již není aktuální a v současné době se připravují nové návrhy plánu.

7.2 Rozvojová studia obce

Rozvoj obce nezávisí jen na technických datech územního plánu, případně jiných plánovacích dokumentech pro dané území, ale je to rovněž otázka vnímání reality a vize budoucího rozvoje území. Nezastupitelnou roli zde hrají občané i lokální politická scéna. Právě tento princip byl zohledněn při hledání směrů dalšího rozvoje obce Dolní Lutyně a účasti rozhodující sféry na tomto procesu a jednotlivých aktérů. Bylo celkem osloveno 5 zastupitelů obecního zastupitelstva včetně starosty, kteří měli zodpovědět některé z relevantních územně rozvojových otázek budoucího směřování obce.

Za největší změny v obci po roce 1989 spatřují zvýšení počtu nově postavených domů, zatraktivnění místního prostředí, které se stalo lákadlem převážně pro mladé rodiny. Další významnou změnou jsou podle zastupitelů opravy budov v obci (např. všechny budovy škol, nákupní středisko, kulturní dům aj.), tyto opravy pokračují i nadále za pomoci čerpání dotací EU. Další změnou je plynofikace celé obce. Negativní změnou pro obec je zrušené koupaliště a kino, které se stávalo prodělečným, proto bylo uzavřeno a později i zbouráno. Dalším negativem může být růst počtu pohostinských zařízení různých kategorií a hrací automaty v těchto objektech, negativně je také vnímáno zrušení policie v obci. Stavba dálnice je chápána spíše jako negativum - je téměř dokončená a pro obec to přinese zhoršení životního prostředí, protože není vybudován obchvat na Karvinou mimo obec, a tím se zvýší průjezdnost obce. Samotná dálnice nejspíše rozvoj obce nijak neovlivní, pokud nedojde k vybudování průmyslové zóny. Na průmyslovou zónu se názory zastupitelů liší, podle některých je v současné době její vybudování nereálné, a kdyby byla stavba zóny reálná, přikláněli by se k vybudování spíše menších objektů více firem než k jednomu velkému objektu (jako např. Hyundai v Nošovicích). Druhá část tázaných zastupitelů je toho názoru, že záměr vybudování průmyslové zóny se uskuteční a znamenalo by to významný rozvoj obce ve všech směrech. Současná rozvojová politika obce je na dobré úrovni, kdy podnikatelé mají např. úlevy z nájmu. Jsou zde také negativa, mezi která patří stavba kanalizace, do které se obec stále nechce pouštět a tím rostou i její náklady. Další negativum spatřují

někteří v koupi zámku, protože obec nebude mít prostředky na jeho opravu. Obec koupila zámek od soukromé osoby za 1 000 000 Kč, protože hrozilo, že majitel zámku vystěhuje do objektu nepřizpůsobivé občany, a tím by se zvýšila kriminalita v obci a klesl by její kredit. Z hlediska dalšího rozvoje by obec měla pokračovat v započatých opravách budov, zlepšovat úroveň školství a podporovat volnočasové aktivity pro děti a mládež, vybudovat areál pro rodiny s dětmi (dětský park aj.) a zlepšit využití kulturního domu, který je plně vytížen pouze v zimním období, kdy se v něm konají plesy. Veřejný život v obci je také brán spíše pozitivně. Pracuje zde mnoho dobrovolných sdružení pro děti, mládež a dospělé, obec jejich činnost podporuje dotacemi. Pouze Osvětová beseda (kulturní organizace OÚ), přestože pořádá mnoho akcí, má ještě rezervy a její činnost by se mohla rozšířit v oblasti kultury. Problém je zde především ve finančních možnostech obce. Komunikace obce s občany probíhá prostřednictvím webových stránek obce, kde jsou nejaktuálnější informace, obecního zpravodaje, který ale vychází pouze jednou měsíčně, a veřejného zasedání zastupitelů. Podle některých by obec mohla ještě pořádat pravidelná setkání s občany z jednotlivých částí obce.

7.3 SWOT analýza

SWOT analýza je metoda, pomocí které je možno identifikovat silné (strengths) a slabé (weaknesses) stránky, příležitosti (opportunities) a hrozby (threats) sledované obce. Tato analýza je postavena především na informacích a datech z provedených analýz během zpracování této bakalářské práce. Dále byly analýze podrobeny územně rozvojové podklady obce Dolní Lutyně a také byla provedena mikrosonda formou šetření mezi místními politiky.

Silné stránky

- **nárůst obyvatel:** jedná se především o vysoké hodnoty kladného migračního salda a zvýšenou míru porodnosti
- **vysoké sociální prostředí:** nízká míra potratovosti a kriminality, standardizovaná míra úmrtnosti
- **dobré podmínky pro zemědělství:** především na Karvinsku je území Dolní Lutyně vzácné, neobjevují se zde žádné důlní vlivy a jedná se o scelené zemědělské plochy

- **dobrá úroveň služeb:** stále zlepšující se úroveň základní občanské vybavenosti v obci
- **dobrá infrastruktura a napojení obce na místní dopravní síť:** silnice I. třídy, železniční spojení
- **relativně nízká nezaměstnanost:** na Karvinsku je nezaměstnanost dlouhodobým problémem, v obci je nezaměstnanost jedna z nejnižších v okrese
- **výhodná poloha v blízkosti velkých průmyslových a kulturních měst a přírodního prostředí:** Ostrava, Karviná, Orlová, Bohumín, Beskydy

Slabé stránky

- **nízká vzdělanost obyvatelstva:** malý podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva
- **špatná kvalita ovzduší:** dlouhodobě špatná kvalita ovzduší z důvodu blízkosti průmyslové Ostravy, vysoká prašnost
- **velké dopravní zatížení:** vysoká průjezdnost obcí
- **bezprostřední blízkost elektrárny:** obec Dolní Lutyně se nachází v bezprostřední blízkosti uhelné elektrárny Dětmarovice
- **kanalizace:** neochota vedení pustit se do stavby kanalizace, prodlužováním stavby rostou i její náklady
- **vysoká dojíždka obyvatelstva do zaměstnání:** nedostatek pracovních míst v místě jejich bydliště

Příležitosti

- **členství ČR v EU:** zvýšení přísunu financí z dotačních programů
- **zlepšení vzdělanostní úrovně**
- **zlepšení úrovně podnikání:** vstup nových investorů do obce a potencionální růst malých a středních podniků
- **vybudování areálu pro rodiny s dětmi:** návrh na využití areálu bývalého koupaliště pro rekreační a sportovní účely
- **oprava zámku a vybudování zámeckého parku:** návrh na využití odkoupené budovy zámku a vybudování reprezentativní budovy s přilehlým parkem
- **nová pracovní místa:** vytváření pracovních příležitostí
- **realizace opatření snižujících množství emisí a imisí:** podpora alternativních zdrojů energie, snižování špatného ovzduší

- **vybudování silničního obchvatu kolem Dolní Lutyně:** návrh na vybudování silničního obchvatu Dolní Lutyně a napojení Karviné na dálnici, plány na vybudování rychlostní komunikace podél železniční trati
- **vybudování cyklostezky:** čerpání dotací z EU na vybudování cyklotrasy vedoucí z Chotěbuze do Dolní Lutyně

Ohrožení

- **přírodní rizika:** povodně
- **znečištění ovzduší:** především emise tepelných elektráren a velkých průmyslových podniků
- **nepříznivý demografický vývoj:** stárnutí obyvatelstva – zvyšující se podíl obyvatelstva v poproduktivním věku, snižující se podíl obyvatelstva v předproduktivním věku
- **zhoršující se životní prostředí:** zvýšena průjezdnost obce vlivem stavby dálnice

Slabé a silné stránky jsou poměrně vyrovnané. Nutno podotknout, že slabé stránky ne všechny přímo souvisí s obcí Dolní Lutyně a ne všechny může obec ovlivnit (blízkost elektrárny, špatná kvalita ovzduší). Na druhou stranu se obec snaží vytvářet příjemné prostředí pro život, např. byl zvýšen počet zeleně v obci výsadbou nových stromů na vhodných lokalitách. Příležitosti jednoznačně převyšují nad ohroženími, což je také důkaz snahy obce o zvýšení její atraktivnosti. Některá ohrožení a slabé stránky se obec snaží intenzivně řešit, např. stavbou protipovodňových valů, zlepšováním úrovně základního školství a tím připravovat žáky na lepší středoškolské a potažmo vysokoškolské vzdělání.

8 ZÁVĚR

Obec Dolní Lutyně je příhraniční obcí s Polskem ležící na východě České republiky v Moravskoslezském kraji. Má svou polohou snadnou dostupnost do okresního (Karviná) a krajského města (Ostrava). Dolní Lutyně, i když se nachází v blízkosti velkých černouhelných dolů, neoplývá sama velkým nerostným bohatstvím. Historicky je oblast velice ceněným územím, leží na historickém trojúhelníku, kde se střetávaly 3 národy (německý, polský a český) a dodnes se zde střetávají 3 státy (ČR, Polsko a Slovensko). Přestože je toto území, jak již bylo zmíněno, ceněno z hlediska historického vývoje, je velmi skoupé na historické objekty a památky. Obec není ani vyhledávanou lokalitou z hlediska cestovního ruchu (přes území obce vede pouze jedna cyklostezka). Dolní Lutyně prošla od roku 1991 řadou změn, které sledované obci výrazně pomohly, a v současnosti se stala preferovanou oblastí pro bydlení lidí z širokého okolí. Obyvatelstvo se postupem času stává stále více homogenním, kdy dochází k úpadku národnostních menšin. Problémem pro obec je stárnutí populace a stále ještě nízká vzdělanostní úroveň. Mezi problémy obce patří i malá nabídka pracovních míst v místě bydliště, proto většina EAO vyjíždí za prací mimo obec do blízkých měst v okrese Karviná a do nedaleké Ostravy. Velkým kladem obce je dobrá dopravní dostupnost, obcí prochází důležitý železniční koridor směřující do Polska a na Slovensko, je zde i dobré a přímé napojení na dálnici a rychlostní komunikaci. Napojení na dálnici se v budoucnu ještě zlepší, až bude dokončena stavba nového nájezdu na dálnici, který je budován na silnici č. I/67. Obec byla vždy spíše zemědělsky založena, a proto se na jejím území ani dnes nenachází žádné velké průmyslové podniky. Zemědělství si do dnešních dnů zachovalo v obci velký význam, z čehož těží celý okres Karviná (v okrese není příliš zemědělsky celistvých území, vhodných pro pěstování plodin, jako tomu je v Dolní Lutyni).

V obci je dlouhodobým problémem špatná kvalita ovzduší, nedostatek pracovních podmínek, především pro vysokoškolsky vzdělané obyvatelstvo a nedostatek kulturního vyžití. Některé problémy byly již v obci vyřešeny v průběhu posledních několika let, mezi ty nejdůležitější patří vybudování protipovodňových valů na územích ohrožujících obyvatelstvo v dobách záplav, nedostatek obvodních lékařů zřízením druhé ordinace praktického lékaře aj. Vedení obce se také snaží zatraktivnit přírodní bohatství obce, především chráněné oblasti na území Věřňovic a povodí Olše. Důležitým bodem je i

česko – polská spolupráce v regionu Slezia, obec samotná má přátelské vztahy s polskými obcemi Godow a Gorzyce. Turisty se obec snaží nalákat na klidné prostředí a naučné cyklistické stezky, které se neustále budují. V současné době je podán návrh na vybudování nové cyklistické stezky vedoucí z Chotěbuze do Bohumína podél řeky Olše. Kredit obce stále více roste a stává se čím dál více atraktivní a vyhledávanou lokalitou k bydlení především pro mladé rodiny s dětmi. Je to dáno vesnickým charakterem obce „uprostřed“ velkých měst, nízkou kriminalitou a nízkým počtem nepřizpůsobivých občanů. S růstem počtu obyvatel se zlepšují i služby v obci.

9 SUMMARY

The aim of this thesis was to introduce the municipality of Dolní Lutyně. This village is situated in the district of Karviná, and the first written mention comes from the year 1305. Dolní Lutyně lies in a historical triangle, where 3 countries (Germany, Poland and the Czech crown lands) met and where, to this day, three nationalities still meet (Czech, Polish and Slovak). It borders Bohumín to the west, Orlová to the south and Dětmarovice to the east. In the north it forms a border with Poland in the length of 11 km. The total area of the village is 2,481 ha. The population of Dolní Lutyně is 4,936 (January 2009 est.). The first part of this thesis deals with the historical and geographical development of the village, and is followed by a chapter on the evaluation of the natural potential. The largest chapter concentrates on the population - its development, movement and structure (structure by age, nationality, religion and education). In the chapter on economy, the socio-economic potential is taken into account together with its possibilities in industry, agriculture, transport and services. Another part focuses on commuting and structure of population in terms of economical activity. Then there is also a part dealing with public life and including information on various village clubs. The last chapter deals with the development plan of the municipality, community development, and interviews with the mayor and municipal councillors on these aspects.

Key words: village, Dolní Lutyně, population, socio – economic potential, community development, regionally - geographic studies.

10 LITERATURA A ZDROJE

10.1 Literatura

- CICHÁ, Irena; JAWORSKI, Kazimierz. *Olza: Od pramene po ujście*. Český Těšín: Nakladatelství Region Silesia, 2000. 176 s.
- Český statistický úřad. *Historický lexikon obcí ČR 1869 - 2005: I. díl*. Praha: ČSÚ, 2006. 759 s.
- DEMEK, J.; MACKOVČIN, P. *Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny*. Brno: AOPK ČR, 2006. 583 s.
- FORETOVÁ, Věra; FORET, Miroslav. *Komunikující město*. Brno: Masarykova univerzita, 1996. 107 s.
- GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown, 2008. 138 s.
- HAJZLEROVÁ, Irena. *Dolní Lutyně 1305 - 2005*. Dolní Lutyně: Obec Dolní Lutyně, 2005. 200 s.
- HÁLEK, Vítězslav. *Marketing obcí*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008. 54 s.
- HAMPL, Martin. *Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice*. Praha: DemoArt, 2005. 147 s.
- HERINK, Josef. *Školní atlas České republiky*. Praha: Kartografie Praha, 2003. 150 s.
- HOLEČEK, Jan. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Brno: GaREP, 2009. 74 s.
- JAKUBCZYK, Daniel. *Skarby historii, kultury i sztuki gmin pogranicza Gorzyce i Dolna Lutynia: Poklady historie, kultury a umění pohraničních obcí Gorzyce a Dolní Lutyně*. Gorzyce. Gorzyce: Gorzyce, 2007. 253 s.
- MAJEROVÁ, Věra, et al. *Venkov je náš svět: Sborník příspěvků z mezinárodní konference*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2008. 607 s.
- Obec má schválený nový územní plán. *Dolnolutyňské noviny*. Duben 2010, 4, s. 1.
- Okresní statistická správa v Karviné. *Sčítání lidu domů a bytů k 3. 3. 1993 za okres Karviná*. Karviná: Krajská statistická správa, 1992. 153 s.
- PERLÍN, Radim. *Strategický plán mikroregionu*. Kolinec: Akcent, 2002. 52 s.

- RYDVALDOVÁ, Petra; ŽIŽKA, Miroslav. *Konkurenceschopnost a jedinečnost obce*. Liberec: Technická univerzita, 2008. 217 s.
- SMOLOVÁ, Irena. *Těžba nerostných surovin na území České republiky a její geografické aspekty*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. 196 s.
- ŠPIC, Štefan. *Mapa obce Dolní Lutyně*. Ostrava: 3A Design, 2005.
- TOLASZ, Radim, et al. *Atlas podnebí Česka*. Praha - Olomouc: ČHMÚ, Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 255 s.
- TOMÁŠEK, M.: *Půdy České republiky*. Praha, Česká geologická služba 2003, 67 stran.

10.2 Internetové zdroje

- *Český statistický úřad* [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/slodb/slodb2001.nsf/index>>.
- *Český statistický úřad* [online]. 2008 [cit. 2010-03-19]. Městská a obecní statistika. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/index>.
- *Český statistický úřad* [online]. 2009 [cit. 2010-02-19]. Databáze demografických údajů za obce ČR. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm>.
- *Český statistický úřad* [online]. 2010 [cit. 2010-04-18]. Okres Karviná v mapách a kartogramech. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/okres_karvina_v_mapach_a_kartogramech>.
- *Český statistický úřad* [online]. 2010 [cit. 2010-04-24]. Správní rozdělení Moravskoslezského kraje k 31. 12. 2008. Dostupné z WWW: <http://czso.cz/xt/redakce.nsf/i/spravni_rozdeleni_moravskoslezskeho_kraje_k_31_12_>.
- *Český statistický úřad* [online]. 9. 10. 2009 [cit. 2009-11-07]. Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2009. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/publ/1301-09-k_1_1_2009>.
- *Český statistický úřad* [online]. 9. 10. 2009 [cit. 2010-02-22]. Věkové složení obyvatelstva v roce 2008. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/p/4003-09>>.

- DUŠEK, Jan, et al. *Laboratoř geoinformatiky J. E. Purkyně* [online]. 2005 [cit. 2009-10-25]. Prezentace starých mapových děl z území Čech, Moravy a Slezska. Dostupné z WWW: <<http://oldmaps.geolab.cz/>>.
- *HBI Česká republika* [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Online databáze firem. Dostupné z WWW: <<http://www.hbi.cz/myHBI.php?Lang=cs>>.
- *HS - RS geoportal* [online]. 2008 [cit. 2010-03-18]. HS - RS geoportal. Dostupné z WWW: <<http://geoportal.bnhelp.cz/map/?SID={=eng>>.
- *Ministerstvo vnitra ČR: Sbírka zákonů* [online]. 2010 [cit. 2010-04-19]. Vyhláška č. 287/2007 Sb. o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků. Dostupné z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2007&typeLaw=zakon&what=%20Rok&stranka=3>>.
- *Moravskoslezský kraj: Informační systém životního prostředí MSK* [online]. 2008 [cit. 2010-04-24]. Informační systém životního prostředí MSK. Dostupné z WWW: <<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/>>.
- *Moravskoslezský kraj: Informační systém životního prostředí MSK* [online]. 2008 [cit. 2010-04-24]. Ptačí oblast Heřmanský stav - Odra - Poolší. Dostupné z WWW: <<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/priroda/natura/ptaci-oblasti/ptaci-oblast-hermansky-stav---odra---poolsi-1368/>>.
- *Moravskoslezský kraj: Informační systém životního prostředí MSK* [online]. 2008 [cit. 2010-04-24]. Niva Olše - Věřňovice. Dostupné z WWW: <<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/priroda/natura/evl/niva-olse---vernovice-1220/>>.
- *Moravskoslezský kraj: Informační systém životního prostředí MSK* [online]. 2008 [cit. 2009-10-31]. Věřňovice. Dostupné z WWW: <<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/priroda/chranena-uzemi/pamatky/vernovice-79/>>.
- Pozemkový fond ČR. Mapa k nabídkám [online]. Dostupné z: *Pozemkový fond ČR* [online]. 2010 [cit. 2010-05-01]. Mapa k nabídkám. Dostupné z WWW: <<http://www.pfcr.cz/pfcr/page.aspx>>.
- PTÁČNÍKOVÁ, Naděžda. *Integrovaný portál MPSV: Zaměstnanost* [online]. 2010 [cit. 2010-04-18]. Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska. Dostupné z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>>.

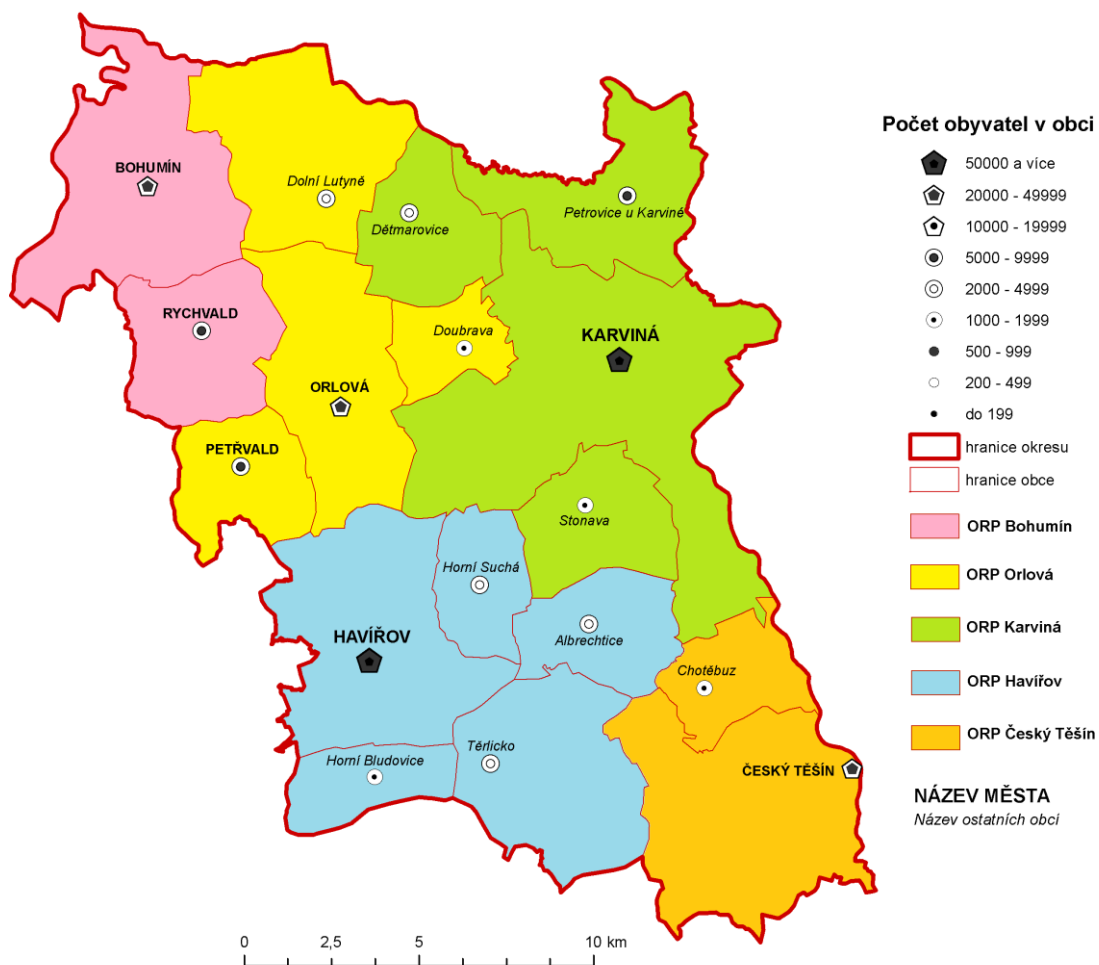
- *Ředitelství silnic a dálnic ČR: CZ081 - Kraj Moravskosleský* [online]. 2005 [cit. 2010-04-19]. Tabulka dopravních intenzit 2005. Dostupné z WWW: http://www.scitani2005.rsd.cz/html/1_mo.htm#.
- SALVETOVÁ, Helena, et al. *Územní plán Dolní Lutyně* [online]. Ostrava: Urbanistické středisko Ostrava, 2010 [cit. 2010-04-24]. I. návrh. Dostupné z WWW: <<http://dolnilutyne.org/www2/deska/2010/uz.pdf>>.
- *Seznam.cz* [online]. PLANstudio, 2005 - 2009 [cit. 2009-10-25]. Mapy.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.mapy.cz/>>.

11 SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1: Postavení obce Dolní Lutyně v okrese Karviná
- Příloha 2: Plán obce Dolní Lutyně
- Příloha 3: Hustota zalidnění obcí okresu Karviná k 31. 12. 2008
- Příloha 4: Vývoj počtu obyvatel v okrese Karviná v letech 1869 – 2001
- Příloha 5: Průměrné základní ceny stavebních pozemků v jednotlivých obcích okresu Karviná k 1. 1. 2008
- Příloha 6: Věková struktura obyvatelstva v obcích okresu Karviná v roce 1991
- Příloha 7: Věková struktura obyvatelstva v obcích okresu Karviná v roce 2001
- Příloha 8: Věková struktura obyvatelstva v obcích okresu Karviná k 31. 12. 2008
- Příloha 9: Vzdělanostní struktura v obcích okresu Karviná v roce 1991
- Příloha 10: Vzdělanostní struktura v obcích okresu Karviná v roce 2001
- Příloha 11: Národnostní struktura v obcích okresu Karviná v roce 1991
- Příloha 12: Národnostní struktura v obcích okresu Karviná v roce 2001
- Příloha 13: Náboženská struktura v obcích okresu Karviná v roce 1991
- Příloha 14: Náboženská struktura v obcích okresu Karviná v roce 2001
- Příloha 15: Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva na počet obyvatel, podíl pracujících v jednotlivých sektorech v obcích okresu Karviná, 1991
- Příloha 16: Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva na počet obyvatel, podíl pracujících v jednotlivých sektorech v obcích okresu Karviná, 2001
- Příloha 17: Struktura zaměstnaného obyvatelstva podle sektorů ekonomické činnosti v okrese Karviná v roce 1980, 1991, 2001
- Příloha 18: Nezaměstnanost v obcích okresu Karviná k 31. 12. 2009
- Příloha 19: Vývoj nezaměstnanosti v okrese Karviná v grafu v letech 1991 - 2010
- Příloha 20: Vývoj nezaměstnanosti v obcích okresu Karviná v letech 2001-2010
- Příloha 21: Struktura využití plochy v obcích okresu Karviná k 31. 12. 2008
- Příloha 22: Dopravní intenzita v okrese Karviná v roce 2005

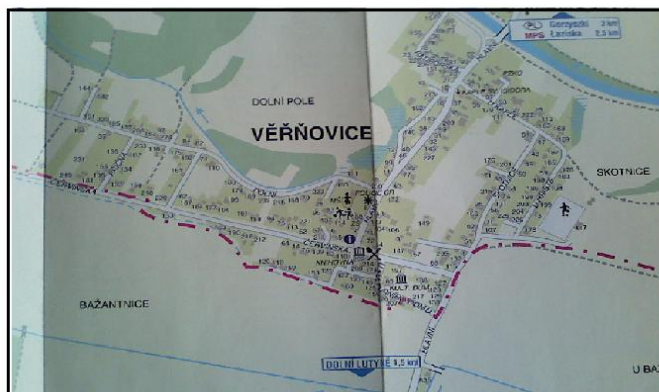

POSTAVENÍ OBCE DOLNÍ LUTYNĚ V OKRESE KARVINÁ

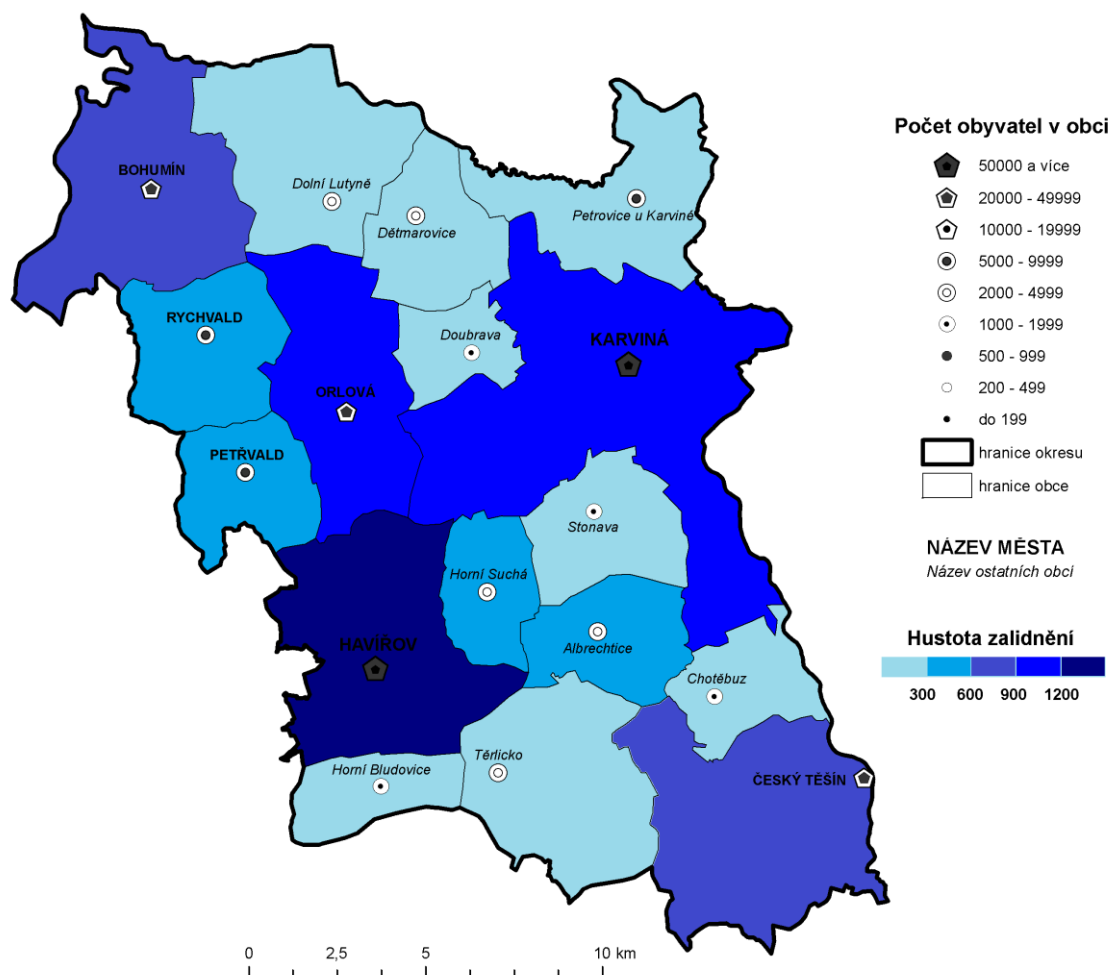
Zdroj: Český statistický úřad [online]. 2010 [cit. 2010-04-18]. Okres Karviná v mapách a kartogramech. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/okres_karvina_v_mapach_a_kartogramech>.

PLÁN OBCE DOLNÍ LUTYNĚ

Zdroj: ŠPIC, Štefan. *Mapa obce Dolní Lutyně*. Ostrava: 3A Design, 2005.

HUSTOTA ZALIDNĚNÍ OBCÍ OKRESU KARVINÁ K 31. 12. 2008

Zdroj: Český statistický úřad [online]. 2008 [cit. 2010-04-18]. Městská a obecní statistika. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/index>. Vlastní zpracování.

VÝVOJ POČTU OBYVATEL V OKRESE KARVINÁ V LETECH 1869 - 2001

obec / rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Albrechtice	1 015	1 070	1 102	1 155	1 335	1 387	1 641	1 602	2 184	2 559	3 616	3 904	4 071
Bohumín	4 515	5 448	6 414	13 297	19 572	23 289	25 408	19 705	21 833	22 223	25 177	23 686	23 284
Český Těšín	5 423	7 439	8 492	10 656	13 214	14 559	17 620	17 036	18 462	18 549	22 155	27 721	26 429
Dětmarovice	1 380	1 769	2 151	2 784	3 453	3 437	4 118	3 692	4 001	4 079	3 817	3 526	3 783
Dolní Lutyně	2 334	2 748	3 127	3 914	4 724	4 884	5 447	4 588	4 893	4 880	4 726	4 469	4 771
Doubrava	1 752	2 382	3 086	4 327	5 660	5 220	4 934	4 452	4 341	3 472	2 457	1 812	1 811
Havířov	5 173	5 379	5 900	7 223	10 409	11 765	12 782	12 898	51 103	82 068	85 946	86 297	85 855
Horní Bludovice	1 289	1 289	1 271	1 339	1 353	1 425	1 507	1 465	1 613	1 563	1 528	1 440	1 564
Horní Suchá	1 476	1 532	1 677	1 998	2 761	3 561	3 805	4 501	5 298	4 498	3 974	4 315	4 370
Chotěbuz	878	975	1 014	1 016	1 173	1 364	1 539	1 377	1 240	1 113	1 234	990	1 033
Karviná	8 900	11 895	16 305	24 195	29 880	35 748	37 645	38 465	49 418	78 546	78 334	68 405	65 141
Orlová	3 875	6 332	7 806	15 820	21 116	23 513	24 847	23 863	21 543	24 268	28 733	36 339	34 856
Petrovice u Karviné	2 403	2 716	2 831	3 149	3 696	3 893	4 450	3 735	3 957	3 810	3 831	4 092	4 517
Petřvald	2 503	2 992	3 994	5 727	7 352	9 375	10 275	9 983	9 681	8 120	7 382	6 769	6 811
Rychvald	2 277	2 603	3 149	4 556	6 163	6 406	7 190	5 963	6 610	7 051	7 149	6 645	6 769
Stonava	1 516	2 040	2 339	3 135	3 952	3 831	4 819	4 500	4 511	4 036	2 516	1 714	1 809
Těrlicko	2 617	2 749	2 595	2 551	2 792	2 835	3 063	3 022	3 011	3 385	3 714	3 874	4 126

Zdroj: Český statistický úřad. *Historický lexikon obcí ČR 1869 - 2005: I. díl*. Praha: ČSÚ, 2006. Str. 718 – 721. Vlastní zpracování.

PRŮMĚRNÉ ZÁKLADNÍ CENY STAVEBNÍCH POZEMKŮ V JEDNOTLIVÝCH
OBCÍCH OKRESU KARVINÁ K 1. 1. 2008

obec	průměrná základní cena půdy (Kč/m ²)
Albrechtice	5,57
Bohumín	4,96 ⁴⁵
Český Těšín	4,47
Dětmarovice	5,63
Dolní Lutyně	5,61
Doubrava	5,31
Havířov	5,33 ⁴⁶
Horní Bludovice	5,00
Horní Suchá	6,74
Chotěbuz	4,13
Karviná	7,01 ⁴⁷
Orlová	5,43
Petrovice u Karviné	6,49
Petřvald	5,58
Rychvald	5,62
Stonava	6,26
Těrlicko	4,57
Věřňovice	5,93

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR: *Sbírka zákonů* [online]. 2010 [cit. 2010-04-19]. Vyhláška č. 287/2007 Sb. o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků. Dostupné z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2007&typeLaw=zakon&what=%20Rok&stranka=3>>.

⁴⁵ Cena pozemků v části Bohumína Nový Bohumín

⁴⁶ Cena pozemků v části Havířova Havířov – Město

⁴⁷ Cena pozemků v části Karviné Karviná – Město

VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ V ROCE 1991

název obce	celkem obyvatel	z toho žen	z toho ve věku						index stáří (%)
			0 - 14		15 - 64		65+		
			abs.	%	abs.	%	abs.	%	
Albrechtice	3 904	1 951	950	24,3	2 532	64,9	422	10,8	44,4
Bohumín	23 686	12 154	4 987	21,1	15 831	66,8	2 868	12,1	57,5
Český Těšín	28 711	14 720	7 339	25,6	18 156	63,2	3 216	11,2	43,8
Dětmarovice	3 526	1 807	687	19,5	2 327	66	512	14,5	74,5
Dolní Lutyně	4 469	2 320	828	18,5	2 965	66,3	676	15,1	81,6
Doubrava	1 812	909	222	12,3	1 192	65,8	398	22	179,2
Havířov	86 597	43 882	17 850	20,6	61 200	70,7	7 547	8,7	42,3
Horní Bludovice	data nezískána ⁴⁸								
Horní Suchá	4 315	2 186	911	21,1	2 800	64,9	604	14	66,3
Chotěbuz	data nezískána ⁴⁹								
Karviná	68 405	34 520	13 851	20,2	48 464	70,8	6 090	8,9	44
Orlová	36 339	18 401	9 677	26,6	23 619	65	3 043	8,4	31,4
Petrovice u Karviné	4 092	2 082	831	20,3	2 712	66,3	549	13,4	66,1
Petřvald	6 769	3 505	1 247	18,4	4 196	62	1 326	19,6	106,3
Rychvald	6 645	3 450	1 238	18,6	4 356	65,6	1 051	15,8	84,9
Stonava	1 714	860	341	19,9	1 094	63,8	279	16,3	81,8
Těrlicko	3 874	1 967	794	20,5	2 610	67,4	470	12,1	59,2

Zdroj: Data poskytnuta ČSÚ, pracoviště Ostrava, SLDB 1991, vlastní zpracování.

⁴⁸ Horní Bludovice patřily k okresu Frýdek – Místek, data za okres Frýdek – Místek neposkytnuta ČSÚ

⁴⁹ Chotěbuz byla v roce 1991 součástí Českého Těšína

VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ V ROCE 2001

název obce	celkem obyvatel	z toho žen	z toho ve věku						index stáří (%)
			0 - 14		15 - 64		65+		
			abs.	%	abs.	%	abs.	%	
Albrechtice	4 071	2 020	739	18,2	2 856	70,2	476	11,7	64,4
Bohumín	23 284	11 833	3 889	16,7	13 076	56,2	2 972	12,8	76,4
Český Těšín	26 429	13 620	4 761	18,0	18 668	70,6	3 000	11,3	63,0
Dětmarovice	3 783	1 975	619	16,4	2 614	69,1	550	14,5	88,9
Dolní Lutyně	4 771	2 453	672	14,1	3 280	68,8	719	15,1	107,0
Doubrava	1 811	918	300	16,6	1 186	65,5	325	17,9	108,3
Havířov	85 855	43 852	14 269	16,6	60 984	71,0	10 602	12,3	73,4
Horní Bludovice	1 564	784	248	15,9	1 058	67,6	258	16,5	104,0
Horní Suchá	4 370	2 192	723	16,5	3 042	69,6	605	13,8	83,7
Chotěbuz	1 033	522	188	18,2	691	66,9	154	15,0	81,9
Karviná	65 141	32 964	10 900	16,7	46 899	72,0	7 342	11,3	67,4
Orlová	34 856	17 695	7 173	20,6	24 710	70,9	2 973	8,5	41,4
Petrovice u Karviné	4 517	2 173	675	14,9	3 243	71,8	599	13,3	88,7
Petřvald	6 811	3 468	1 062	15,6	4 586	67,3	1 163	17,1	109,5
Rychvald	6 769	3 500	1 017	15,0	4 268	63,1	1 030	15,2	101,3
Stonava	1 809	896	306	16,9	1 240	68,5	263	14,5	85,9
Těrlicko	4 126	2 122	651	15,8	2 242	54,3	585	14,2	89,9

Zdroj: Český statistický úřad [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. Vlastní zpracování.

VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ K 31. 12. 2008

název obce	celkem obyvatel	z toho žen	z toho ve věku						index stáří (%)
			0 - 14		15 - 64		65+		
			abs.	%	abs.	%	abs.	%	
Albrechtice	3 990	1 975	586	14,7	2 878	72,1	526	13,2	111,5
Bohumín	22 976	11 580	3 320	14,4	16 452	71,6	3 204	13,9	96,5
Český Těšín	25 579	13 175	3 688	14,4	18 547	72,5	3 344	13,1	90,7
Dětmarovice	3 955	2 043	478	12,1	2 894	73,2	583	14,7	122
Dolní Lutyně	4 936	2 523	650	13,1	3 553	72	733	14,9	112,8
Doubrava	1 373	684	181	13,2	994	72,4	198	14,4	109,4
Havířov	83 558	42 566	11 159	13,4	59 125	70,6	13 274	15,9	84,1
Horní Bludovice	1 922	970	256	13,3	1 389	72,3	277	14,4	108,2
Horní Suchá	4 512	2 226	669	14,8	3 221	71,4	622	13,8	93
Chotěbuz	1 133	564	176	15,5	772	68,1	185	16,3	105,1
Karviná	62 661	31 431	8 575	13,7	44 344	70,8	9 742	15,5	113,6
Orlová	32 738	16 587	4 717	14,4	24 463	74,7	3 558	10,9	75,4
Petrovice u Karviné	5 506	2 337	639	11,6	4 181	75,9	686	12,5	107,4
Petřvald	7 026	3 601	1 046	14,9	4 859	69,2	1 121	16	107,2
Rychvald	6 919	3 541	943	13,6	4 867	70,3	1 109	16	117,6
Stonava	1 889	875	256	13,6	1 139	60,3	294	15,6	114,8
Těrlicko	4 190	2 147	561	13,4	2 983	71,2	646	15,4	115,2

Zdroj: Český statistický úřad [online]. 2008 [cit. 2010-03-19]. Městská a obecní statistika. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/index>. Vlastní zpracování.

VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ V ROCE 1991

	základní		střední bez maturity		střední s maturitou		vysokoškolské	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Albrechtice	1 088	37,8	1 091	37,9	576	20,0	122	4,2
Bohumín	7 623	41,4	6 146	33,4	3 733	20,3	897	4,9
Český Těšín	6 739	32,2	7 812	37,3	4 898	23,4	1 495	7,1
Dětmarovice	1 223	43,4	904	32,1	584	20,7	108	3,8
Dolní Lutyně	1 554	43,1	1 226	34,0	672	18,7	151	4,2
Doubrava	753	49,6	489	32,2	232	15,3	43	2,8
Havířov	22 850	33,9	25 370	37,7	14 630	21,7	4 519	6,7
Horní Bludovice	data nezískána ⁵⁰							
Horní Suchá	1 532	45,5	1 066	31,7	612	18,2	155	4,6
Chotěbuz	data nezískána ⁵¹							
Karviná	21 711	40,6	20 061	37,5	9 652	18,1	2 011	3,8
Orlová	9 454	36,0	10 521	40,1	5 116	19,5	1 137	4,3
Petrovice u Karviné	1 385	42,7	1 050	32,4	670	20,7	135	4,2
Petřvald	2 547	46,8	1 682	30,9	939	17,2	276	5,1
Rychvald	2 207	41,2	1 757	32,9	1 099	20,5	293	5,5
Stonava	565	41,5	483	34,5	256	18,8	58	4,3
Těrlicko	1 104	36,1	1 099	35,9	698	22,8	161	5,3

Zdroj: Data poskytnuta ČSÚ, pracoviště Ostrava, SLDB 1991, vlastní zpracování.

⁵⁰ Horní Bludovice patřily k okresu Frýdek – Místek, data za okres Frýdek – Místek neposkytnuta ČSÚ

⁵¹ Chotěbuz byla v roce 1991 součástí Českého Těšína

VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ V ROCE 2001

	základní		střední bez maturity		střední s maturitou		vysokoškolské	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Albrechtice	850	25,5	1 364	40,9	922	27,7	196	5,9
Bohumín	6 134	31,6	7 103	36,6	4 930	25,4	1 228	6,3
Český Těšín	5 379	24,8	8 170	37,7	6 257	28,9	1 862	8,6
Dětmarovice	917	29,0	1 165	36,8	895	28,3	187	5,9
Dolní Lutyně	1 196	30,1	1 548	39,0	1 005	25,3	222	5,6
Doubrava	516	31,1	613	40,6	331	21,9	51	3,4
Havířov	19 808	27,7	28 070	39,2	18 284	25,5	5 424	7,6
Horní Bludovice	361	27,4	528	40,1	335	25,5	92	7,0
Horní Suchá	1 174	32,2	1 443	39,6	822	22,5	208	5,7
Chotěbuz	236	27,9	332	39,3	229	27,1	48	5,7
Karviná	17 070	31,5	21 908	40,4	12 666	23,4	2 597	4,8
Orlová	8 208	29,6	11 470	41,4	6 653	24,0	1 352	4,9
Petrovice u Karviné	1 120	29,2	1 398	36,4	1 113	29,0	211	5,5
Petřvald	1 798	34,5	2 124	36,9	1 260	21,9	379	6,6
Rychvald	1 689	29,4	2 172	37,8	1 501	26,1	390	6,8
Stonava	479	31,9	611	40,7	341	22,7	72	5,8
Těrlicko	836	24,1	1 348	38,8	1 007	30,0	284	8,2

Zdroj: Český statistický úřad [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. Vlastní zpracování.

NÁRODNOSTNÍ STRUKTURA V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ V ROCE 1991

	národnost (%)						
	česká	moravská	slezská	polská	slovenská	romská	jiná
Albrechtice	58,2	2,0	3,2	29,0	5,9	0,0	1,2
Bohumín	77,1	4,8	3,2	4,7	6,6	1,5	2,1
Český Těšín	67,1	3,1	4,1	17,8	6,3	0,3	1,4
Dětmarovice	86,3	3,5	3,4	2,9	3,5	0,0	0,4
Dolní Lutyně	83,2	2,2	3,2	7,4	3,5	0,1	0,4
Doubrava	76,9	1,4	4,9	9,1	6,0	0,8	0,9
Havířov	77,5	6,9	1,9	4,4	7,8	0,2	1,3
Horní Bludovice	data nezískána ⁵²						
Horní Suchá	56,6	4,0	2,1	29,0	6,6	0,6	1,1
Chotěbuz	data nezískána ⁵³						
Karviná	68,7	4,2	2,3	10,2	12,1	0,4	1,9
Orlová	73,3	7,4	4,1	4,6	8,9	0,6	1,1
Petrovice u Karviné	73,8	2,6	4,6	13,5	4,5	0,0	1,0
Petřvald	83,9	3,9	2,5	2,0	7,0	0,2	0,6
Rychvald	83,1	4,1	2,6	3,6	5,8	0,1	0,6
Stonava	54,5	0,8	2,5	32,8	8,1	0,0	1,3
Těrlicko	72,9	3,3	4,1	16,9	2,5	0,0	0,4

Zdroj: Data poskytnuta ČSÚ, pracoviště Ostrava, SLDB 1991, vlastní zpracování.

⁵² Horní Bludovice patřily k okresu Frýdek – Místek, data za okres Frýdek – Místek neposkytnuta ČSÚ

⁵³ Chotěbuz byla v roce 1991 součástí Českého Těšína

NÁRODNOSTNÍ STRUKTURA V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ V ROCE 2001

	národnost (%)						
	česká	moravská	slezská	polská	slovenská	romská	jiná
Albrechtice	69,9	0,9	0,7	23,5	3,6	0,0	1,4
Bohumín	87,2	1,2	0,6	3,2	4,4	0,3	3,1
Český Těšín	74,6	0,8	1,5	16,1	4,7	0,1	2,8
Dětmarovice	90,0	1,1	0,8	2,7	3,1	0,0	2,3
Dolní Lutyně	88,5	1,3	1,0	5,3	2,3	0,0	1,6
Doubrava	86,3	0,1	0,3	6,7	4,2	0,0	2,4
Havířov	84,7	1,7	0,5	3,4	5,3	0,1	4,3
Horní Bludovice	92,6	1,9	0,5	1,0	2,9	0,0	1,1
Horní Suchá	67,3	1,0	0,5	23,2	4,6	0,1	3,3
Chotěbuz	74,3	0,2	1,1	21,3	1,7	0,0	1,4
Karviná	78,7	1,1	0,7	8,1	8,5	0,1	2,8
Orlová	85,6	1,4	0,5	3,5	6,2	0,1	2,7
Petrovice u Karviné	77,9	0,4	1,1	16,2	3,0	0,0	1,4
Petřvald	89,0	1,4	0,5	1,4	4,0	0,1	3,6
Rychvald	89,6	1,0	1,0	2,8	3,6	0,1	1,9
Stonava	61,1	0,6	0,7	25,8	7,7	0,0	4,1
Těrlicko	81,3	0,9	1,0	12,9	2,1	0,0	1,8

Zdroj: Český statistický úřad [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. Vlastní zpracování.

NÁBOŽENSKÁ STRUKTURA V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ V ROCE 1991

	náboženské vyznání (%)						
	bez vyznání	římskokatolické	čsl. husitské	českobratrské	pravoslavné	ostatní	nezjištěno
Albrechtice	24,0	47,6	0,01	15,4	0,1	1,1	11,6
Bohumín	32,5	49,0	0,02	2,4	0,2	0,6	13,6
Český Těšín	24,4	41,6	0,3	19,9	0,1	2,1	11,6
Dětmarovice	29,9	52,4	1,1	2,3	0,0	0,7	13,6
Dolní Lutyně	25,0	62,0	0,7	1,3	0,04	0,6	10,3
Doubrava	24,8	47,5	6,5	5,1	0,0	0,4	15,7
Havířov	43,4	31,0	1,1	6,9	0,1	1,1	16,4
Horní Bludovice	data nezjištěna ⁵⁴						
Horní Suchá	24,2	46,3	0,6	13,1	0,1	1,6	14,0
Chotěbuz	data nezjištěna ⁵⁵						
Karviná	33,5	44,4	0,5	4,4	0,2	1,1	15,9
Orlová	45,2	31,5	1,1	4,4	0,1	1,0	16,6
Petrovice u Karviné	18,8	71,2	0,3	2,7	0,02	0,3	6,6
Petřvald	39,7	36,0	3,1	3,6	0,1	0,3	17,2
Rychvald	35,5	33,8	9,8	3,4	0,1	0,4	17,0
Stonava	11,8	61,0	0,3	9,2	0,1	2,0	15,6
Těrlicko	20,8	44,7	0,2	23,3	0,0	1,7	9,2

Zdroj: Data poskytnuta ČSÚ, pracoviště Ostrava, SLDB 1991, vlastní zpracování.

⁵⁴ Horní Bludovice patřily k okresu Frýdek – Místek, data za okres Frýdek – Místek neposkytnuta ČSÚ

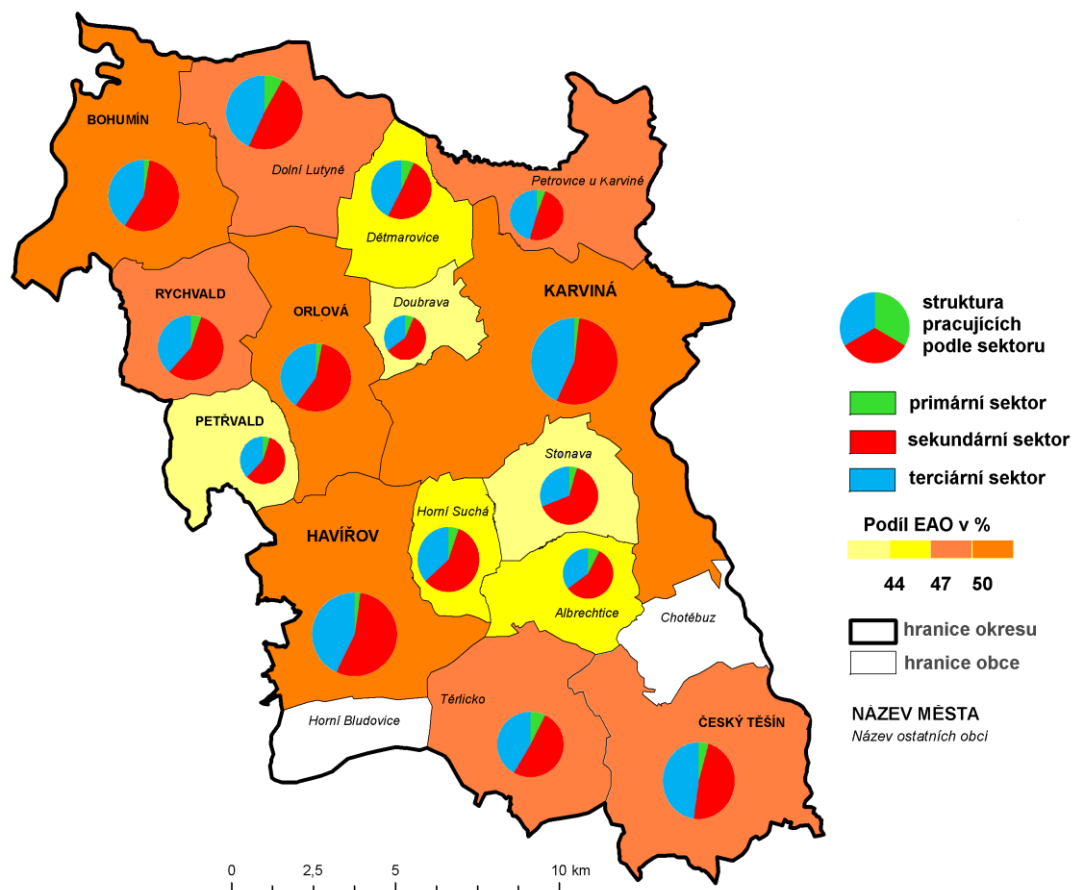
⁵⁵ Chotěbuz byla v roce 1991 součástí Českého Těšína

NÁBOŽENSKÁ STRUKTURA V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ V ROCE 2001

	náboženské vyznání (%)						
	bez vyznání	římskokatolické	čsl. husitské	československé	pravoslavné	ostatní	nezjištěno
Albrechtice	41,5	38,2	0,1	1,3	0,1	13,1	5,7
Bohumín	53,6	33,2	1,1	0,5	0,1	3,9	7,6
Český Těšín	37,3	33,7	0,2	2,8	0,1	19,4	6,5
Dětmarovice	48,6	34,3	0,9	0,4	0,0	4,8	11,0
Dolní Lutyně	44,7	44,1	0,4	0,0	0,1	7,7	7,3
Doubrava	54,2	30,4	3,6	0,3	0,1	4,6	6,8
Havířov	62,5	20,2	0,7	0,6	0,1	7,5	8,9
Horní Bludovice	46,0	38,1	0,1	1,2	0,0	7,8	6,8
Horní Suchá	46,8	34,1	0,3	0,2	0,1	12,8	5,7
Chotěbuz	18,6	45,8	0,3	4,9	0,0	26,0	4,4
Karviná	54,9	31,6	0,3	0,5	0,1	5,7	6,9
Orlová	66,0	21,7	0,7	0,5	0,1	5,2	5,8
Petrovice u Karviné	32,5	54,8	0,3	0,1	0,1	5,6	6,6
Petřvald	60,5	23,7	1,5	0,7	0,0	4,4	9,2
Rychvald	59,4	23,3	7,8	0,6	0,0	2,9	6,0
Stonava	36,5	43,6	0,3	0,4	0,2	10,4	8,6
Těrlicko	36,8	34,9	0,1	0,8	0,0	20,7	6,7

Zdroj: Český statistický úřad [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>. Vlastní zpracování.

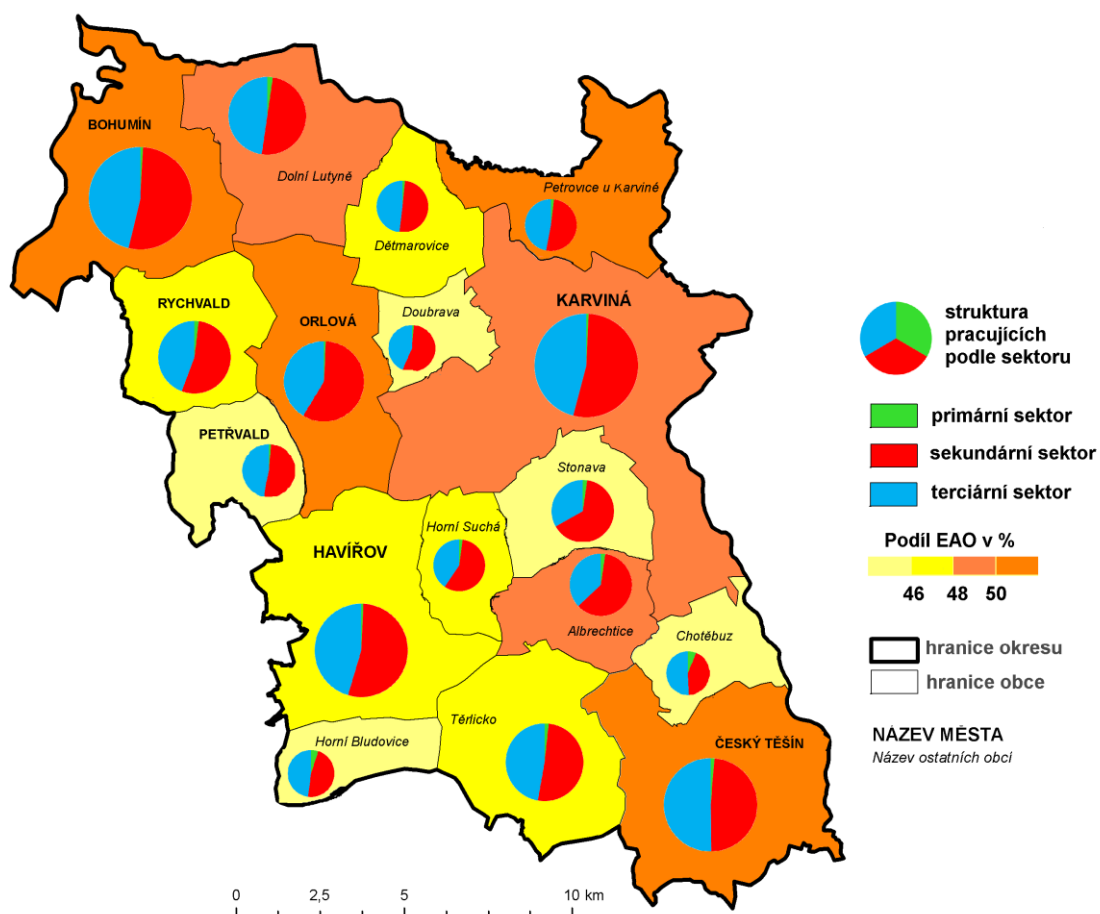
PODÍL EKONOMICKY AKTIVNÍHO OBYVATELSTVA NA POČET OBYVATEL,
 PODÍL PRACUJÍCÍCH V JEDNOTLIVÝCH SEKTORECH V OBCÍCH OKRESU
 KARVINÁ, 1991⁵⁶

Zdroj: ČSÚ, pracoviště Ostrava, SLDB 1991, vlastní zpracování.

⁵⁶ Chotěbuz byla v roce 1991 součástí Českého Těšína a Horní Bludovice patřily k okresu Frýdek – Místek, data za okres Frýdek – Místek neposkytnuta ČSÚ

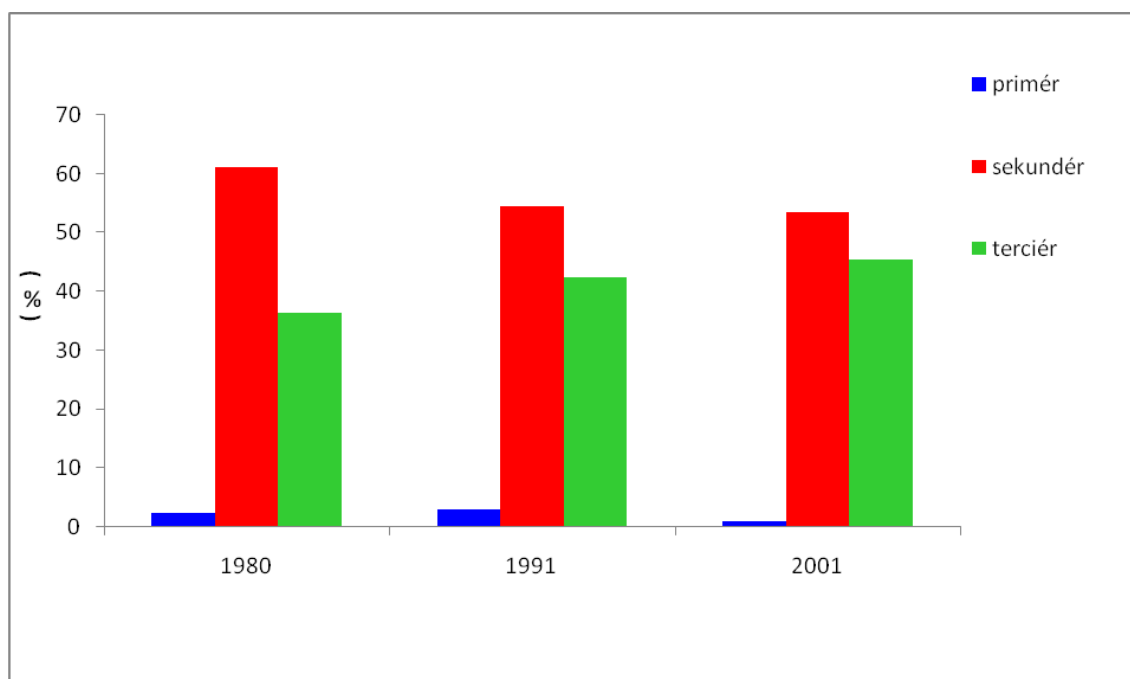
PODÍL EKONOMICKY AKTIVNÍHO OBYVATELSTVA NA POČET OBYVATEL,
 PODÍL PRACUJÍCÍCH V JEDNOTLIVÝCH SEKTORECH V OBCÍCH OKRESU
 KARVINÁ, 2001

Zdroj: Český statistický úřad [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>. Vlastní zpracování.

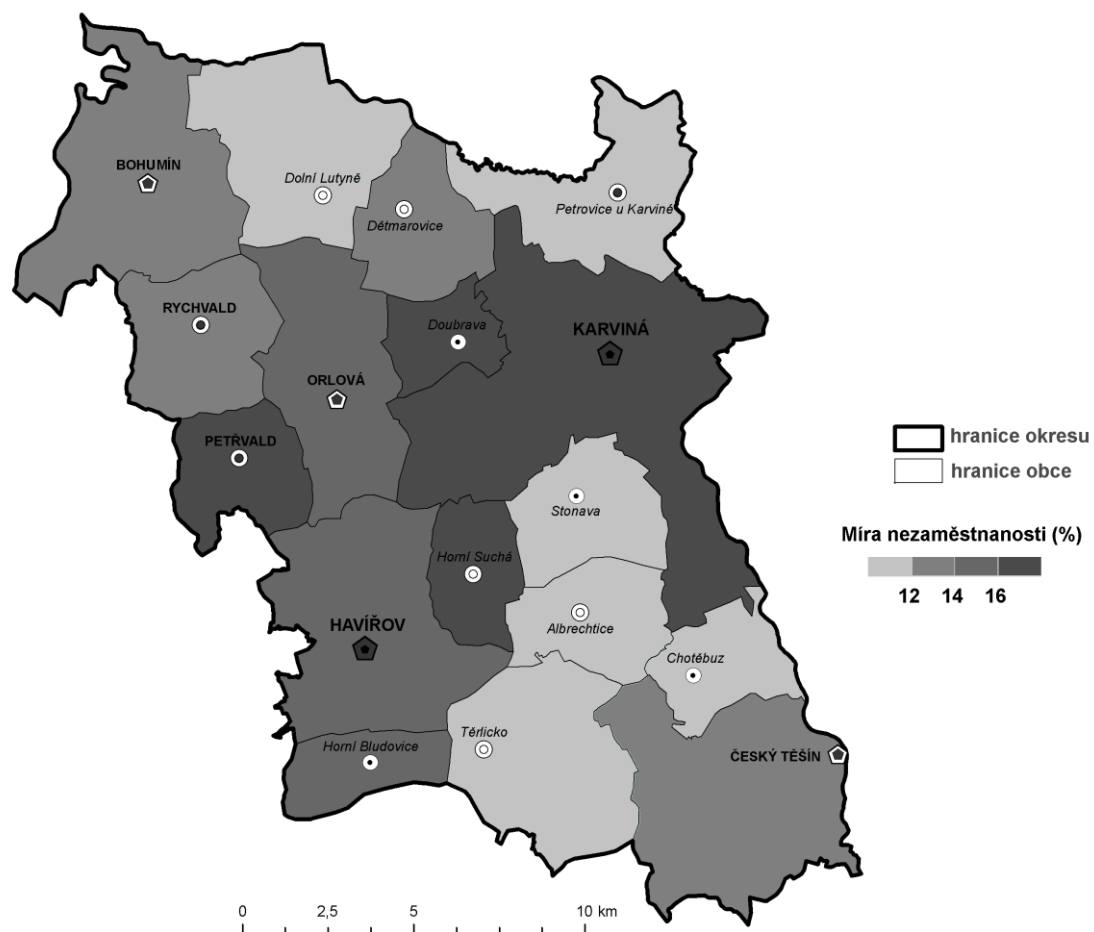

STRUKTURA ZAMĚSTNANÉHO OBYVATELSTVA PODLE SEKTORŮ
EKONOMICKÉ ČINNOSTI V OKRESE KARVINÁ V ROCE 1980, 1991, 2001

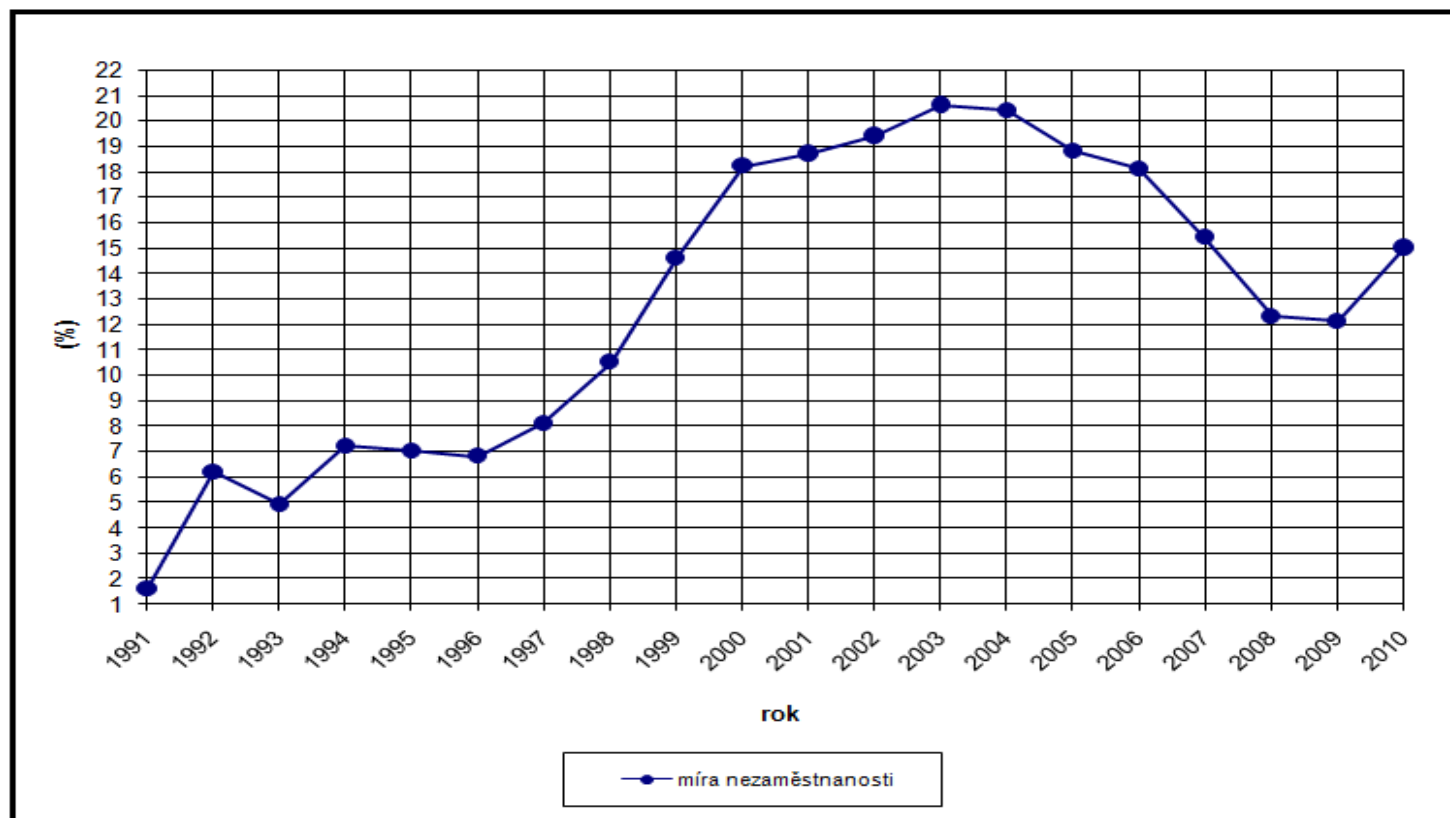

Zdroj: Okresní statistická správa v Karviné: Sčítání lidu domů a bytů k 3. 3. 1993 za okres Karviná. Krajská statistická správa 1992, str. 34. ČSÚ, pracoviště Ostrava. SLDB 1991. *Český statistický úřad* [online]. 2005 [cit. 2010-0-22]. Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>. Vlastní zpracování.

NEZAMĚSTNANOST V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ K 31. 12. 2009

Zdroj: PTÁČNÍKOVÁ, Naděžda. *Integrovaný portál MPSV: Zaměstnanost* [online]. 2010 [cit. 2010-04-18]. Statistika nezaměstnanosti z územního hlediska. Dostupné z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>>. Vlastní zpracování.

VÝVOJ NEZAMĚŠTNANOSTI V OKRESE KARVINÁ V GRAFU V LETECH 1991 – 2010⁵⁷

Zdroj: PTÁČNÍKOVÁ, Naděžda. *Integrovaný portál MPSV: Zaměstnanost* [online]. 2010 [cit. 2010-04-18]. Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska. Dostupné z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>>. Vlastní zpracování.

⁵⁷ Údaje jsou uváděny za leden daného roku.

VÝVOJ NEZAMĚSTNANOSTI V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ V LETECH 2001 – 2010

název obce	míra nezaměstnanosti v % ⁵⁸									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Albrechtice	14,7	16,2	16,0	16,5	15,1	14,2	13,5	10,9	9,9	11,6
Bohumín	17,5	17,2	19,7	18,4	16,6	15,5	13,9	10,9	10,3	14,3
Český Těšín	17,8	19,2	20,2	19,5	15,8	18,6	16,8	11,8	10,7	13,6
Dětmarovice	15,1	15,0	15,9	14,4	15,5	14,7	12,7	10,9	11,0	12,4
Dolní Lutyně	13,4	13,7	14,1	15,0	14,1	12,8	13,0	9,9	9,2	12,9
Doubrava	19,0	18,7	23,1	20,8	22,9	21,0	20,2	14,6	12,8	14,9
Havířov	18,0	18,4	19,3	19,9	19,6	18,5	17,3	14,3	13,3	15,7
Horní Bludovice	X ⁵⁹	12,7	13,4	16,5	16,4	17,1	10,9	12,9	9,7	15,8
Horní Suchá	20,8	21,0	22,6	23,2	24,2	23,3	20,9	16,6	16,1	19,5
Chotěbuz	11,3	14,4	16,5	13,9	13,7	12,8	12,8	10,8	9,7	10,6
Karviná	21,1	22,3	23,4	23,3	22,8	22,2	19,9	16,1	14,8	17,0
Orlová	21,0	21,6	23,5	22,3	21,8	20,1	18,3	14,4	13,3	15,4
Petrovice u Karviné	13,3	14,3	14,8	14,8	15,7	15,2	14,7	12,6	10,9	12,0
Petřvald	20,0	20,9	22,8	23,0	21,4	21,2	19,9	15,8	14,5	17,7
Rychvald	15,7	15,8	16,4	16,0	14,5	13,8	12,9	10,1	9,3	12,3
Stonava	12,9	16,1	16,4	25,4	15,7	15,1	14,6	10,9	9,5	11,7
Těrlicko	12,2	13,4	12,8	13,2	13,2	12,8	12,3	10,3	9,3	12,3
okres Karviná	18,7	19,4	20,6	20,4	18,8	18,1	15,4	12,3	12,1	15,0

Zdroj: PTÁČNÍKOVÁ, Naděžda. *Integrovaný portál MPSV: Zaměstnanost* [online]. 2010 [cit. 2010-04-18]. Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska. Dostupné z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>>. Vlastní zpracování.

⁵⁸ Údaje jsou uváděny za leden daného roku

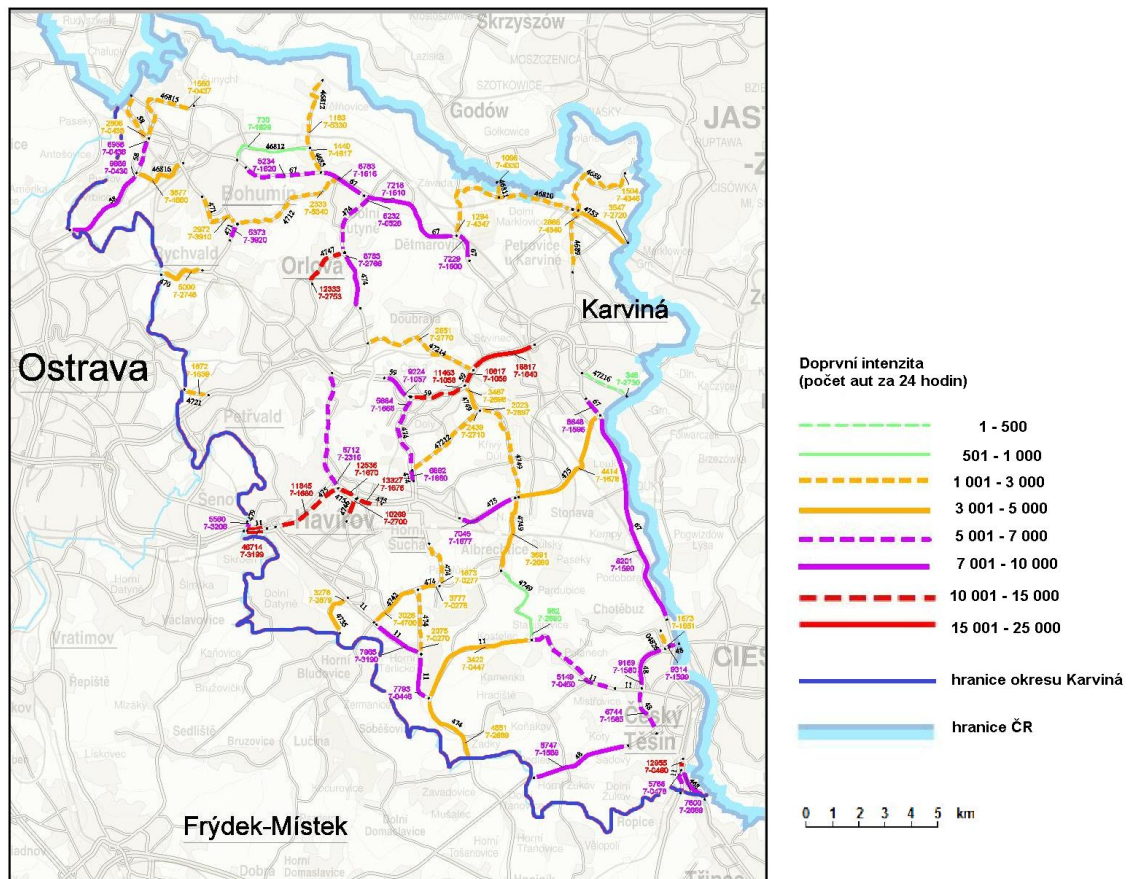
⁵⁹ Data za leden 2001 pro okres Frýdek – Místek nejsou k dispozici.

STRUKTURA VYUŽITÍ PLOCHY V OBCÍCH OKRESU KARVINÁ K 31. 12. 2008

název obce	celková plocha (ha)	zemědělská půda		lesní půda		vodní plochy		zastavěné plochy		ostatní plochy	
		abs. (ha)	%	abs. (ha)	%	abs. (ha)	%	abs. (ha)	%	abs. (ha)	%
Albrechtice	1 269	708,00	55,8	321	25,3	39	2,8	41	3,2	160	12,6
Bohumín	3 103	1 580	50,9	140	4,5	325	10,5	299	9,6	795	25,6
Český Těšín	3 381	2 169	64,2	386	11,4	62	1,8	168	5,0	596	17,6
Dětmarovice	1 376	847	61,6	103	7,5	70	5,1	66	4,8	289	21,0
Dolní Lutyně	2 488	1 803	72,5	304	12,2	67	2,7	71	2,9	243	9,8
Doubrava	778	414	53,2	89	11,4	78	10,0	33	4,2	164	21,1
Havířov	3 208	1 359	42,4	382	11,9	119	3,7	251	7,8	1 097	34,2
Horní Bludovice	899	704	78,3	101	11,2	12	1,3	26	2,9	57	6,3
Horní Suchá	980	427	43,6	247	25,2	30	3,1	49	5,0	227	23,2
Chotěbuz	1 061	561	52,9	346	32,6	27	2,5	21	2,0	106	10,0
Karviná	5 752	1 560	27,1	884	15,4	550	9,6	307	5,3	2 452	42,6
Orlová	2 467	991	40,2	357	14,5	91	3,7	157	6,4	871	35,3
Petrovice u Karviné	2 047	1 284	62,7	337	16,5	88	4,3	65	3,2	273	13,3
Petřvald	1 263	563	44,6	324	25,6	13	1,0	90	7,1	274	21,7
Rychvald	1 702	1 062	62,4	134	7,9	203	11,9	92	5,4	211	12,4
Stonava	1 387	696	50,2	180	13,0	82	5,9	55	4,0	374	27,0
Těrlicko	2 465	1 384	56,1	473	19,2	322	13,1	60	2,4	226	9,2
okres Karviná	35 626	18 112	50,8	5 108	14,3	2 178	6,1	1 851	5,2	8 415	23,6

Zdroj: Český statistický úřad. Městská a obecní statistika [online]. Dostupné z: http://czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/index. Citováno 19. 4. 2010, vlastní zpracování.

DOPRVNÍ INTENZITA V OKRESE KARVINÁ V ROCE 2005

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR: CZ081 - Kraj Moravskosleský [online]. 2005 [cit. 2010-04-19]. Tabulka dopravních intenzit 2005. Dostupné z WWW: http://www.scitani2005.rsd.cz/html/1_mo.htm#. Vlastní zpracování.